

AVE MARIA

LETNIK XXIV.
VOLUME XXIV. ...
(1932)

Štev. 2.

Izdajajo
SLOV. FRANČIŠKANI
V AMERIKI.

"AVE MARIA"

Issued every month by
THE SLOVENE FRANCISCAN
FATHERS
LEMONT, ILLINOIS

P. O. B. 608 — Phone 495-494

In the interest of the
SLOVENE
FRANCISCAN COMMISSARIAT
OF THE HOLY CROSS

Subscription Price per annum \$3.00

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Opozorjam

Kadar se hočesh z Upravo Ave Marije pismeno pomeniti, piši vedno na sledeči naslov Rev. Benedikt Hoge, Lemont, Ill. P. O. B. 608. Tudi svoje prispevke za Ave Marijo, zahvale, poročila in druge vesti lahko pošlješ na imenovani naslov.

Ave Maria hoče v vsako slovensko izseljeniško hišo.

Dobra misel, kajne? Pomagajte nam, da jo bomo čimpreje uresničili. Vsak naročnik naj bo apostol našega tiska, vsaj naj ga razširja med svojimi prijatelji in znanci. Mnogo jih je še, ki bi lahko naročili ta list, pa stoje ob strani in čakajo. Mnogo jih je tudi, ki omahujejo in hočejo pustiti Ave Marijo radi slabih razmer. Pojdite in pregovorite jih. Tako najlepše vršiš apostolsko delo našega tiska.

Društvo Najsv. Imena.

edini naše može pod zastavo Najsv. Imena. Namen društva je, navajati naše može na pota čednosti in kreposti, združevati jih mesečno ali vsaj vsako četrtletje pri skupni mizi Gospodovi. Najlepši namen, ki bi že sam moral privedi slehernega moža do prepričanja, da ima v tem društvu mesto pošteno in plemenito moško srce. Kdo izmed naših mož nebi hotel biti plemenit in možat.

Skromne zahteve ima društvo zate, saj drugega noče, kakor da spolnjuješ dolžnosti, ki si jih že pri krstu obljubil, toda dobro sredstvo je, da jih lažje izpolnjuješ. Mnogo ima članstva to društvo, toda še so vrzeli v njem. Kdorkoli še ni včlanjen v društvu, naj stori svojo dolžnost letošnje leto.

Društvo Žena in mater.

je udruženje, h kateremu bi morala spadati vsaka žena, vsaka katoliška mati v slovenski župniji. Zato, ker družni vse dobro, plemenito ženstvo v močno armado, ki bi si naj stavila za zgled najsvetejšo ženo in Mater sedmerih žalosti, Marijo in po njenem zgledu uravnala svoje življenje ter življenje svojih otrok in družin. Predvsem mlajše žene, ki so se poročile v zadnjih letih, naj nikar ne gledajo z dvomljivim očesom to žensko društvo. Društvo ima nad vse vzvišen namen, posvečenje duš in družin. Zato mu gre priznanje. Upoštevaj njeno nalogo. Vsako cerkveno društvo drži en steber fare, društvo žena in mater drži dva stebra. Bodi velikodušna in se upiši v vrste teh plemenitih src še ta mesec.

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Naročnina \$3.00, izven Zdr. držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Februar, 1932.

Z dovoljenjem in odobrenjem cerkvenega in redovnega predstojništva.

24. letnik.

Mati Marija v tempelj je šla.

P. Odilo O.F.M.

AKO mora biti pri vseh materah. Družina je materin tempelj. Cerkve smo zidali in jih bomo še. Toda s tem nismo zadovoljni. Vsaka cerkev mora biti obdana z ravno tolikimi svetišči in kapelami, kolikor katoliških stanovanj je okoli cerkve. Hiše kristjanov bi morale biti cerkve. Današnja stavbena umetnost kot vsa ostala kultura je postala žrtev duha časa. Brezverna je in zato breznačajna. Hiš ne sodimo po tem, kako so zidane, in kdo v njih stanuje. Vse so si podobne, hiše vernikov in brezvercev. In to je nenaravno. Če grafologi iz pisave posameznega človeka sklepajo na njegov značaj, potem lahko iz načina in iz oblike, kako je hiša znotraj in zunaj opremljena, sklepamo na ideale stavbenika in gospodarja.

Posebno važna je oprava katoliškega doma. Če stavbeniki in gospodarji tega ne razumejo, mora to razumeti gospodinja, mati in dati stanovanju katoliški izraz. Kdor pride v našo hišo, mu ni treba vprašati: kakšne vere so ljudje, ki tu stanujejo? Samo en pogled na to, kar je v hiši in kar ni, razodene, kako je treba soditi. Zato je odgovorna pred vsem žena. Gotovi katoliški umetniški čut za to, kar je krščanskega in lepega, mora biti vsaki katoliški ženi prirojeno že od krsta sem.

In zdaj: glavna stvar! Če je postala katoliška hiša pod paznim očesom in pod skrbečo roko matere svetišče, potem tudi duša svetišča ne sme manjkati, kar bi lahko imenovali najsvetejše v hiši. Sestavljeni smo pač iz telesa in duše. Po vidnih stvareh se bližamo nevidnim. Po telesnih duhovnim. Zato bi naj bil v vsaki družini prostor, tihi kotiček, ki je prav posebno posvečen molitvi. Prostor, kjer je postavljena Jakobova lestva, kjer imata Bog in duša svoj zaupni razgovor. Ta prostor mora biti središče hiše! To je

prostor, kjer visi križ Kristusov, kjer je ustoličeno presv. Srce Jezusovo. Prostor, kjer se blesti podoba naše nebeške matere Marije. Če je le mogoče, naj bo ta prostor okrašen z nekaterimi cveticami, se lepše, ako brli pred podobo lučka.

Naj bo vsa stvar, razmeram prikrojena, še tako priprosta, ali domača kapela spada k hiši. Hiša brez tega prostora pobožnosti je kakor fara brez cerkve. Splošno pravilo velja: Človeku, če ga vzamemo, kakršen je, je družinsko svetišče najboljše sredstvo za pospeševanje verskega življenja v hiši. Gotovo je pa najlepša dolžnost katoliške matere, buditi v družini potrebo po tem družinskem svetišču. Če možje zidajo cerkve, potem naj žene stavijo kapele.

Toda s kapelo še ni vse opravljeno. Ni dosti, imeti samo lep hišni oltarček, umetno sveto podobo na steni. V hišno svetišče spada živa duhovniška duša. In ta svečenica v svetišču družine mora biti mati. Mati, ki ima vse gospodinjske čednosti: požrtvovalnost, ljubeznivost, krotkost, ponižnost, čistost. Brez pobožnosti bo odpovedalo vse. Samo pobožna mati, mati, ki moli, bo dobra, ponižna, čista mati. Kar je Jezus rekel vsem, to velja še posebno materam: brez mene ne morete ničesar storiti. Milost pa visi na molitvi. Molitev pa je v gotovem oziru vedno duhovniško udejstvovanje.

Zato mora biti katoliška žena hišna duhovnica, ki je prepričana o potrebi in lepoti molitve. Seveda ne odločuje tukaj dolgost molitve, temveč namen: notranja potreba srca, da se porazgovorimo z Jezusom, z Marijo. In ta duh molitve, ki je zopet nekaj več, kot samo par na pamet zdrdranih molitvenih obrazcev, mora mati gojiti pri otroku. Razume se samo ob sebi, da otrok ne bo imel pojma o molitvi in veselja do molitve, če matere pogosto ne vidi klečati s sklenjenimi rokami. Nikogar ne smemo tolikokrat najti pred

hišnim oltarjem, kot mater. Ona mora biti varihinja hišnega svetišča.

Veliki trenotek hišnega svetišča je večer, kadar so domači zbrani pri skupni večerni molitvi. Velikanska usodna škoda, da bo našim izseljeniškim družinam

med živimi. Moja mama so tudi hodili sem skozi celo svoje življenje." Zraven stare matere stoji postaven sin in pravi: "Mama, kadar vas več ne bo, bom jaz nadaljeval vašo božjo pot." — To so družinske tradicije. "Pri nas molimo vsak dan zjutraj in zvečer, ker sta

—
Mati
Marija
—

—
v tempelj
je šla.
—

manjkalo tradicij — družinskih izročil. — Ko sem bil pred dobrimi dvema leti v domovini, sem govoril na nekem božjem potu s staro, sključeno ženo. "Gospod, že 60 let hodim za Veliko Gospojnico semkaj na božjo pot," mi pravi. "Kadar me ne bo več, vedite, da me ni več

oče in mati tako molila. Mi se postimo vsak petek, ker sta se oče in mati postila. Hodimo v cerkev in k sv. zakramentom, ker sta oče in mati tako delala." Teh družinskih izročil po večini pri naših izseljencih ne bo. Velika škoda, bridka izguba!

Vsaj ena družinska tradicija naj ostane! Večerna molitev! Večerna molitev je termometer in barometer verskega značaja v družini. Okrepljenje, ojačanje skupnosti. Opomin k dolžnosti molitve. Izvir miru in blagoslova.

Dokler še zvečer skupno pokleknemo in molimo toliko časa družina še ni izgubljena. Kakor hitro pa izgine skupna molitev iz hiše, takrat nastane nujna potreba, da napravita oče in mati, posebno mati, generalno izpraševanje vesti. Hišni angeli jokajo, satan ploska in si mane roke. Duhovnica hiše je izgubila odločilno bitko. Mati, reši skupno večerno molitev.

Brani svetišče, sicer bo imel v tvoji hiši hudič dobre čase!

Nekemu katoliškemu voditelju-duhovniku, so nekoč čestitali k njegovim uspehom. Duhovnik pa je skromno razložil: Ne čestitajte meni, čestitajmo materam! One so pripravile zmago dobri stvari, jaz sam ne morem ničesar! Da, materam čestitajmo, materam se zahvalimo! Brez njihovega upliva izgubi duhovnikovo delo tri četrtine svoje moči. Po sodelovanju mater se duhovnikov pomen podvoji in podeseteri! Mati rabi duhovnika, duhovnik rabi matere. Pobožen duhovnik in pobožne matere — v tem je rešitev.

Mati Marija v tempelj je šla!

Blagor ubogim.

N. N.

Obličje zemlje.

LOVEK sedanosti lahko reče o sebi, da je obličje zemlje, če ne prenovil, pa vsaj preril in preobrnil. Naši praočetje bi se zgrazali in strmeli, če bi jim bilo dano vsaj nekaj uric med nami preživeti. Sredi izprememb časa je samo pokopališče ostalo bistveno isto. Zakaj, kar hrani to kraljestvo smrti, se ljudje niso upali dotakniti. Sicer pa sta zemlja in življenje na tej zemlji dobila popolnoma drugačen obraz. Odšla je iz sveta idila, preprostost in domače ljubko življenje. Med visokimi dimniki tovarn in proti nebu kipečimi palačami borz in denarnih zavodov, med ropotajočimi stroji in brzimi vlaki ter avtomobili hiti človek našega časa za svojimi opravili in po svojih poslih. Življenje je postalo kupčija in poleg tega nervozna, razburjajoča kupčija. Kakor se zemlja vrti okrog solnca, tako se dandanes vali življenje okrog zemlje in okrog samega sebe.

Vrojeni v ta vrtinec življenja in ker drugače ne vemo in drugače pogostokrat ne moremo, plavamo tudi mi s tokom časa. Tu in tam se trenutno streznemo, vprašamo se: zakaj mora vse tako biti, kako in kje se bo vse to končalo. In glej, na to vprašanje nam odgovarja zdrava pamet isto kakor znanost modrih, ki so poizkušali priti valovitemu morju časa do dna. Sila, ki obvladuje današnje svetovne dogodke; misel, ki ne pusti, da bi se umirila duh in roka današnjega človeka; bog, ki bogate očara in uboge v trinoštvu vlada; vsemogočnost, ki se pred njo vse klanja, ki gre preko vseh mej držav, ki preustvarja krivičnost v pra-

vičnost in se zaradi nje prodaja duša in blaženost; središče in ognjišče modernega vesoljstva je — novo zlato tele. Današnje človeštvo je samega sebe izgubilo. Ne vprašuje se več, kaj je njegov pravi blagor in kaj njegovo pravo gorje. Ne vprašuje se več ne po Bogu in ne po satanu. Ne posluša več ne glasu vesti, ne glasu srca in ne glasu Cerkve. Drvi preko prestolov in oltarjev, preko trupel, ljudi in usode človeštva na potu — mamoma. Samo eno "delo" pozna, svoje "delo". In to svoje "delo" izraža v takoimenovanem "bogastvu narodov", ki ga v resnici nikjer ni. Pa naj se narodi izčrpajo, naj propadejo — samo da gore plavži in udarjajo kladiva, samo da se blagajne polnijo z denarjem in kupčijske beležne knjige z neznanjskimi dobički. Pa naj se narodi v stanovanjski bedi zaduše, da so le svetišča svetovnega trga prostorna in sijajna. Svet se zgraža, če se tu in tam gradi nova cerkev, ki služi duši in duševnemu dvigu človeštva; samoposebi umevni pa so vsi načrti, ki se iz njih stekajo milijoni ne v roke človeštva, ampak v naročje nekaterih oblagodarjenih te zemlje. Svet obsoja žrtve, ki so jih nekoč prinašali ljudje v dar svojim bogovom in svojemu Bogu, ne straši pa se, srečo, kri, življenje milijonov metati v žrelo novemu molohu — zlatemu teletu. Božanstvo je svet proglasil za fantom ali prikrasek; a je samega sebe zapisal najbolj groznemu in nenasitljivemu izmed vseh fantomov, mamonu, ki ljudem sesa kri. In tako je postalo delo in ustvarjanje vrednot in pridobivanje denarja vera brezvernega človeštva.

Kristus preobraža obličje zemlje.

Temu svetu, ki je v svojem teku za zlatim teletom že prišel ob sapo, temu svetu, ki ne pozna usmiljenja ne do sebe in ne do drugih, je posvetil Kristus svoje

delo odrešenja. In če mu ničesar drugega nočemo verjeti, moramo vendar priznati njegov zdih, ko je govoril: "Množica se mi smili!" Njegovo usmiljenje

In pred nami se zrušijo gradovi kapitala, trdnjave novega suženjstva, kakor ga svet še ni videl. In pred nami vstaja Kristus, ubogi Sin božji, in pred nami vstajajo vsi veliki ljudje in kristjani, ki so se poročili z uboštvom. Mojzes, ki je moral stopiti v službo kot pastir, preden je probudil Izrael in ga izpeljal iz sužnosti. Job, ki je sredi svojega siromaštva, kamor ga je vrgla nesreča, blagoslavljal ime svojega Boga.

njegova lastnina. "Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo!"

Takega uboštvá ne maramo!

Nihče ne bo dvomil, da moramo te velike božje ubožce blagrovati. Nihče tudi ne o tem, da je bila njihova veličina in blaženost zgrajena na njihovi pri-

—
*Večna
modrost*
—

—
*Učitelj
modrosti.*
—

Lazar, ubožec, ki se je preselil po prestanem pomanjkanju v naročje Abrahama. Uboga vdova, katere vinar je Jezus tako zelo blagroval, Sv. Frančišek, ki je uboštvu v duhu Kristusovem v svetu oživotvoril in mu dal možnost, da v svetu živi in osrečuje ljudi. Vsi ti tisoči krščanskih asketov, vse te vrste ljudi zatajevanja, ki uboštvu niso samo obljubili, ampak v resničnem uboštvu tudi živeli. In sredi tega siromaštva on, ki ni imel, kamor bi glavo položil, četudi je bilo vse

pravljenosti in veseli, močni volji do uboštvu. Kakor hitro pa stopi uboštvu iz preteklosti v sedanost in nam ponuja roko, da bi nas vodilo skozi življenje, nastane dvom in prepir. Uboštvo je izgubilo ves kredit, zato se ga ne morejo okleniti sedanji, življenja polni in v mislih jasni ljudje. So ubogi, ki v svojem uboštvu krošnjarijo, ki hočejo beraštvo dvigniti do časti poštene obrti — za tako nadležno uboštvu se ne moremo ogrevati, ampak s polno pravico pravimo: "Na-

namreč ni prazna beseda, ampak dejanska pomoč. Takrat, ko je bila množica resnično lačna, jo je čudežno nasitil. Danes, ko grozi nevarnost, da bo človeštvo shiralo v svojem bogastvu in v svojem hlepenju po bogastvu, oznanjuje blagor, ki edini more človeštvo rešiti: "Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo."

dležna duša bo trpela lakoto". So ubogi, ki so doživeli boljše čase, a jih niso mogli prenesti, ki so si lahkomi-selno sami zapravili svojo srečo in hodijo sedaj skozi

svoja vica — nam se njihovo uboštvo ne zdi blaženo, ampak trda, toda pravična kazen. So ubogi, ki jih uboštvo zagreni in niso več dobri ne sebi in ne drugim — v tem uboštvu ne vidimo Kristusovega odrešilnega daru. Kot posledico blaznega gospodarskega produkcijskega razvoja gledamo okoli sebe tisoče, ki morajo bogastvo drugih plačati s svojo lastno bedo, gledamo, kako se rodi iz bede množic ne okrepitev in pre-rojenje, ampak nenravnost — in zopet bi uboštvo raje kleli, kakor blagrovali.

Blagrovano uboštvo.

Da bo uboštvo blaženost, ne more biti to ali ono uboštvo, ampak edinole "uboštvo Kristusovo". Uboštvo, ki ga je Kristus sam mislil in sam živel. In resnično, Kristus si ni mislil svojega ljudstva kot narod beračev, a tudi ne kot narod zapravljivcev, ampak kot narod v duhu Salamonovih pregovorov, kjer bremo: "Ne dajaj mi uboštva ne bogastva; podeli mi le, kolikor mi je v živež treba" (30, 8). Ako hočemo uboštvo, kakor ga Kristus blagruje, prav umeti, se ne smemo ozirati samo na bogatega mladeniča in na bogatine, ki jim je Jezus klical "gorje", ampak pregledati moramo vse sv. pismo. Spomniti se moramo na Boga, ki je postavil prvega človeka v bogastvo paradiza, da bi si s svojim delom pomnožil bogastvo, ki mu je bilo zaupano. Leni hlapci niso evangelijski vzor. In tesarska sekira v Jezusovi roki nam dovolj jasno pove, da se Kristus ni hotel preživljati s prosjačenjem, ampak s poštenim delom. Ako bi bilo "gorje" nad bogatini res Jezusova zadnja beseda, ne bi trpel poleg sebe pobožnih bogatih žen; njegovo prijateljstvo z bogatim Lazarjem in Simonom bi bilo izdajstvo nad lastnim naukom; vsaka dobra jed in pijača bi bila tativina, zagrešena nad ubogimi. Toda glej, Jezus se ni zapisal ne ubogim in ne bogatim, ampak se trdno drži dejstva, da je "Gospod Stvarnik bogatina in reveža" (Preg 22, 2).

Uboštvo, ki ga Kristus blagruje, se ne tiče ne bede in ne bogastva; ne potrjuje se po uradih; ne meri se po dinarjih, ne po obleki in hrani; lahko prestoluje v palačah in se v kočah ne najde — zakaj uboštvo, kakor ga oznanjuje Kristus, je mišljenje srca. Uboštvo Kristusovo se zaveda, da mora človek na zemlji delati in se truditi in prav ter po pameti rabiti zemeljske do-

brine; da mora biti zemeljsko blagostanje zgrajeno na urejenem gospodarstvu, ne pa na udobnem prosjačenju. Uboštvo Kristusovo gleda z isto skrbjo na prebogate in na prerevne. Uboštvo Kristusovo privošči in želi vsakemu, kar potrebuje, a poleg tega tudi srce, ki si ohrani svojo prostost tudi z ozirom na to malo, na to resnično potrebno. "Ubog" v duhu Kristusovem je vsak, ki varčuje, da ne bi drugim postal nadležen, ampak da bi mogoče še drugim pomagal; vsak, ki je, da more živeti, in ne živi, da je; vsak človek in vsako ljudstvo, ki dela in gospodari, da more biti "človek", ki ne dela in se ne žrtvuje za zlato tele. Ubog v duhu Kristusovem je vsak, ki se veseli, ako kaj ima; ki se pa tudi nič manj ne veseli, če nima; ki se zaveda, da se bo vsak človek ravno tako ubog vrnil v naročje zemlje, kakor je prišel iz naročja svoje matere. Človeku, ki tako misli in tako živi, pa naj bi imel še toliko premoženja, velja beseda Gospodova: "Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo".

"Njih je nebeško kraljestvo" — te besede jasno povedo, kje naj kristjan išče svoj "zaklad", za čim naj krščanski narod stremi in se česa varuje; so to dobrine duha in milosti. Mirna vest in prijateljstvo z Bogom se ne da odtehtati z zakladi zemlje; to dvojje je nebeško kraljestvo na zemlji. Samo iz njiju izvira blaženost tistih, ki v bogastvu ne živijo razkošno in v uboštvu ne sovražijo. Ljudje sedanjosti morajo tedaj dovrševati nalogo prihodnosti; ko so prenovili obličje zemlje, naj preнове tudi obličje svoje duše; ko smo se naučili kopičiti gospodarske vrednote, se moramo tudi naučiti, da bogastvo rabimo po božji in ne po svoji volji, da bo duša uboga in prosta za kraljestvo duha in za nebo.

V NOČI BOLEČIN.

P. Evstahij, O.F.M.:

Vem, da človek je trpin,
bolno je telo dokaz:
Z mano je poskušnje čas
v noči bolečin . . .

Blagor tebi, da trpiš,
duša moja, pomni to! —
Saj odklenil je nebo
Kristusov nam križ!

Črtica iz ameriškega življenja.

(Iz angl. prevel P. P.)

ROČE popoldansko solnce je pripekalo na prašne ulice vlemesta St. Louis. Na eni med temi ulicami, pred veliko trinadstropno hišo se ustavi mlado dekle, postoji za trenutek, kakor v dvomu ali bi vstopila ali ne.

"Mrs. Toman še obiščem, potem grem domov," pravi dekle sama pri sebi, ki ni bila nihče drugi, kakor Mary Benča, angelj bolnih in zapuščenih. Vstopila je v vežo. Nalahko je zaprla vrata za seboj, in že je hotela po stopnicah v drugo nadstropje, ko jo ustavi Mrs. Kovač, posestnica hiše. Tiho je šepnila Mary na uho: "Samo za trenutek stopi k meni," in peljala je Mary v sprejemno sobo.

"O kako sem vesela, da si ravno sedaj prišla. Videla sem te skozi okno, da greš obiskat Mrs. Toman. Veš zelo sem prestrašena in ne vem kaj začeti. Sam Bog ti je obrnil korak k meni."

Mary je poznala Mrs. Kovač in resnost njena jo je spravila iz ravnotežja, "najbrž ne bo brez vzroka," si je dejala.

"Kaj pa je takega, da ste tako prestrašeni, ali je morda Mrs. Toman slabša?"

"O ne, ne, ni Mrs. Toman, ki me skrbi, skrb je druga. Veš, pri meni stanuje mladenič, ki potrebuje pomoči. Mary, bolan je, — hira, ti pravim, hira očitno. In še tako mlad. Prišel je k meni pred dnevi, mogoče je teden tega kar je tu. Od začetka ni bilo nič posebnega, toda sedaj se že komaj premika. Gre po stopnicah, na vsaki postane, da se odpočije. Bleda upadlega obraza, utrujen do smrti se vrača vsak dan v sobo. Vprašala sem ga, če kaj potrebuje, pa se mi je nasmehnil in odkimal." Solze so zalile Maryne oči, že je hotela nekaj reči, pa Mrs. Kovač še ni vsega povedala.

"Veš, je nadaljevala, jaz ne vem kaj početi. Fant je tako čuden, tako bojazljiv. Kadarkoli kdo pride, vedno gleda, da se izogne. Mislila sem si, da nekaj ni v redu. Da bi bil kaj storil napačnega, niti ne mislim. To opazim na njem, da je pošten. Pa še to, tujec je v našem mestu, nima prijateljev in tudi ne dobiva pošte. Mary, če je kaj storil ali ne, brez prijateljev je, potrebuje pomoči. Ali ga naj pustimo umreti brez vse pomoči in oskrbe.

Nastal je molk. Mary je v duhu gledala zapuščenega mladeniča, kakor ga je opisala Mrs. Kovač. Zadnje besede so jo vzdramile: ... Umira zapuščen, ... brez oskrbe.

"Ali ste ga videli kaj pozneje, Mrs. Kovač?"

"Bila sem gori, trkala sem na vrata, toda duri so bile zaklenjene. Vprašala sem kaj potrebuje, pa mi je odgovoril: 'Hvala, nič. Prosim pustite me same-

ga." Fant je tako bolan, da niti ne ve, kaj mu manjka."

"Mrs. Kovač, pojdiva hitro gori, ne zgublajve časa. Povejte mu, da sem bolničarka in mogoče mu bom mogla kaj pomagati."

Mrs. Kovač je spremljala Mary do vrat, potrkala narahlo. Slaboten glas se čuje in vpraša: "Kdo je tam?" Odgovorila je. Nekaj časa vse tiho, potem se vrata nekoliko odpro in skozi vrata se prikaže bled obraz, kakor ga je opisala Mrs. Kovač. Nekaj trenutkov gleda v blede-upadli obraz in:

"Frank Šmit!"

"Mary Benča!"

Sežeta si v roko. Mladenič zardi in pogleda gospodinjo. V očeh se mu je bral strah radi njegovega imena. V knjigi za goste je bil vpisan za John Kraus. Bodisi, da je bil vzrok iznenadenja snidenje s prijateljico iz zašolskih let, ali njegovo pravo ime. Velik strah je vplival na mladeniča, da je smrtno prebledel in se nezavesten zgrudil na tla. Obe hkrati ste priskočili in ste položili mladeniča na divan. Mary, kot izvežbana bolničarka, vajena enakih prizorov, se je z vso vnemo lotila, da ga spravi k zavesti. Videla je prestrašeno Mrs. Kovač, vedela je, da ji bo samo v napotje, zato jo je poslala, da hitro pokliče duhovnika in zdravnika. Spretno je bolničarka odložila bolniku vrhno obleko, in mu močila z vodo obraz in usta.

Njeno vajeno oko je spoznalo, da mladenič ni omedlel od malenkostnega presenečenja, ampak, da mora biti tu drugi vzrok, ki peha ubogega mladeniča v gotovo smrt.

Zavedel se je. Pogledal je po sobi, pogledal Mary in reče s tihim glasom:

"Mary — Miss Benča, kako prideš sem?"

"Živim tu v St. Louisu. Toda ti Frank, kako, da ti prideš sem in pa v teh okoliščinah? Mislila sem, da delaš doma pri očetu na banki."

"Slab sem. Prosim malo vode in pa suknjo mi daj." Mary mu poda zaželeno. Bolnik izvleče iz žepa papir, poda ga dekletu in zašepeče: "Beri".

Mary je vzela papir in brala dolgo, dolgo. Bil je izrezek nekega časopisa iz R. v Ohio ki naznanja, da je na banki zmanjkala večja svota denarja. Denar je bil ukraden po malih svotah. Ukradena svota znaša do štirideset tisoč dolarjev. Banka je v rokah Šmita starejšega, kateri je tudi povrnil svoto, da ne bodo vlagatelji nič trpeli. Dva sina sta delala na banki. Po odkritju tatvine je mlajši, Frank Šmit izginil neznanokam. Nadalje je časopis poročal: dasi je policija, časopisje in radio vedno na delu s zasledovanjem, vendar mladega Šmita še niso izsledili.

Mary je uprla pogled na bled obraz bolnikov. Obraz ki ga je poznala iz šolskih let, ko je še s starši živela v R. In to je sedaj tisti deček, ki ga je sestra v šoli tako rada imela, ki je kazal toliko nadarjenost, bil ponos svojim staršem, posebno materi, ki ga je ljubila kakor punčico svojega očesa.

"Čudiš se, da sem mogel tako globoko pasti. — Nihče izmed nas ne pozna svoje moči in ne svoje slabosti, dokler ni izkušan, bridko skušan, pa najsibo tu ali tam.

Denar je pošel. Moja vera je šla že dolgo pred njim. Z zadnjim centom je šel zadnji žarek vere, vere v Boga. Po smrti moje matere smo bili katoličani samo še po imenu. Oče nas ni učil, niti dajal lepih zgledov, pač pa naš je učil borze in veseljačenja. Da bi šel k maši? Kaj še. Moja maša je bila navadno v postelji ali pa na igrišču — pa kaj krivim druge? Sam sem tako hotel in sam sem si kriv. Spolnovati bi moral to, kar me je učila mati. Opustil sem molitev. — Sledil je padec."

Bolnik je umolknil. Žila na vratu se mu je napejala in močno bila, pa zopet se ustavila. Mary je obšel strah. Očitata si je, zakaj je pustila mladeniča govoriti.

"Toda," je povzel bolnik besedo: "Mary poznaš Lilijano Blow? Ljubil sem jo, — ni me marala. Ljubila je bolj mojega brata. — Rekla je, da sem divjak. — Z bratom sta se zaročila. — To me je popolnoma zmešalo. — Brigal se nisem več za nobeno stvar.

"Kmalu se je pokazal primanjkljaj na banki. — Pobegnil sem. — St. Louis, sem mislil bo najbližji kraj, da se bom lahko skrival. — Iskāl sem dela. — Dobil sem težko delo, ki mi je vzelo vse moči. — Delo, kakor sem ga bil vajen, si nisem upal prositi, bal sem se, da se ne izdam. — Zbolel sem, delati nisem mogel, zato sem bil odpuščen iz službe. — Pred desetimi dnevi sem se naselil tukaj, plačal sem za en mesec stanovanje in sedaj brez denarja, brez jedi že cele dneve čakam na smrt."

Po hodniku so se slišali težki koraki. Obraz mladeniča je še bolj posinel. Oči čudno žareče so nepremično zrle na vrata. Mary se obrne in zagleda na vratih tujega moža.

Tujec stopi bližje, srepo gleda shujšanega bolnika.

"Oče!" je vzkliknil bolnik.

"Ha, oče, oče tatu, jaz nisem oče nikomur, ki me okrade," zahrešči tujec.

Med tem je stopil v sobo še drug mož, bil je detektiv, ki ga je bil najel stari Šmit, da izsledi sina. Obrne se proti detektivu in reče:

"Vaš je, vzemite ga, kadar hočete. Že prej bi ga bili lahko aretirali brez mojega vprašanja in moje vednosti." Nato se obrne proti vratom, da odide.

Mary vidi prihajati detektiva, da vzame mladeniča v svojo oblast, stopi hitro predenj. Njene oči so

plamtele, kri ji je planila v obraz, tresla se je po vsem telesu.

"Stoj! nikamor naprej, nobene pravice nimaš do njega. Nobena zemška postava ne zapoveduje aretirati umirajočega in ga tirati pred sodnika, ko je na potu pred samega večnega Sodnika. Gospod Šmit, sram vas bodi! Sin bolan — umira, oče pa mu greni zadnje vzdihne. Oče nima srce za umirajočega sina..."

Še bi bila govorila Mary, a ravno tedaj je vstopil duhovnik s sv. Popotnico. Šel je naravnost k bolniku. Mary se obrne, toda — — o groza! Smrt je ravnokar poljubila blede mladeničevo lice. Dihal je redkeje, še nekaj vzdihov in — — — prenehalo je mlado življenje.

Duhovnik si je otrnil solzo. Z Bogom je prišel, da pripravi človeka na odhod v neskončno večnost, toda smrt ga je prehitela. Vzel je obrednik iz žepa in molil je nad mrtvim mladeničem. Umrl je. Pogled na trdega, neizprosne očeta je bil preveč za izmučenega mladeniča. Namesto usmiljenja in odpuščanja je videl samo smrtno sovraštvo — in v sovraštvu se je ločil iz tega sveta...

Obraz starega Šmita se je spremenil za trenutek. Ponos in sovraštvo sta se za hip umaknila očetovski ljubezni, pa zopet je zmagalo sovraštvo in ponos. Njegove mrke oči so za trenutek počivale na bledem obrazu, a s silo je odtrgal pogled in se obrnil proti oknu. Mučen molk je vladal v sobi, le tiha molitev duhovnika se je slišala. Obnašanje starega Šmita je bilo okoli stoječim nerazumljivo. Nihče se ni upal ziniti besede, ker vse je prišlo tako naglo...

Naenkrat se odpro vrata. V sobo stopi mlad mož. Obstal je pri vratih. Bil je zmeden. Njegov pogled je taval od enega do drugega, kakor, da nekoga išče. Oči mu obstanejo na pravkar umrlem mladeniču. Mladi mož široko odpre oči, prebledi in s krikom se vrže na mrtvo truplo. Krčevito ihti, objema in poljubljuje mrzla lica svojega — brata, bil je starejši Šmitov sin — Karel.

Jokal je kakor otrok. Jokal, da mu je hotelo počiti srce. Iz prsi se mu izvije krik: "In to je moje delo, o brat odpusti! Jaz sem morilec svojega brata, jaz sem tat denarja, tat življenja svojega brata, ooo..."

Dvignil se je. Z opotekajočim korakom je stopil k začudenemu očetu.

"Oče," je zakričal Karel, "oče glejte, sledili in preganjali ste Franka. Izsledili ste ga in okrivili tatvine. Glejte, jaz, jaz sem tat, slišiste, jaz tat, jaz morilec svojega brata."

Kakor od strele zadet, je gledal stari Šmit svojega sina, ni ga razumel.

"Kaj, kaj praviš, kaj se ti meša?"

"O meša, meša, da bi le bil zmešan! Nositi to strašno krivdo na vesti! Jaz tat, jaz sem oropal banko, ne Frank. Mislil je, da me Lilijana ljubi, da se bova poročila. Zvedel je za primanjkljaj na banki in

si je mislil, da, ko bi Lilijana, pozneje kot moja žena zvedela, da sem tat, bi preveč trpela. Tudi on jo je ljubil, a zavrnila ga je, ker je bil veseljak. Tudi ona ga ljubi, zato sva razdrla zaroko, ker ga ne more pozabiti."

V sobi je bila grobna tišina. Stari Šmit je težko dihal in zrl v sina.

"Ali me še sedaj ne razumete," je skoro divjal Karel. "Frank je prevzel to krivdo na se, da me ščiti. Osrečiti je hotel Lilijano. Ni hotel, da bi srce dekleta občutilo to gorje in sramoto. In jaz, jaz strahopetec sem sprejel njegovo žrtev, njegovo ponudbo, o jaz morilec."

"Ti sin, ti si to storil, — moj Bog!" zaječi oče. "Zgubil sem dva sina po svoji trmi".

Opetekajoč se, je stopil proti mrtvemu sinu. Uprl je oči v blede obraz, gledal mrtvega sina s tako bolestnim pogledom, kakor človek, ki zgubi zadnje upa-

Mary pogleda na uro, pove približno čas, in v kratkem opiše napad in omedlevico. Zdravnik pokima in se zopet vrne k delu.

"Še je življenje v njem," dostavi zdravnik. "Srce bije le malo, a bije. Na žili ni znamenja življenja. Lahko je, da srce preneha biti in tako nastopi smrt, pa tudi lahko, kakor upam, da se vrne k zavesti."

Zdravnik se je zanimal za zgodovino tega mladeniča. Detektiv mu jo na kratko razloži. Zdravnikov obraz se razjasni. Zopet se vrne s slušalom k mladeniču.

"Glavni vzrok bolezni je stradanje. Fant je bil brez jedi precej časa, ako se ne motim že več dni ni ničesar zavžil. Srce bije močnejše, mroda se kmalu zave. Prava postrežba, mir, dobra oskrba in hrana ga lahko rešijo. Vsako premikanje je nevarno. Ostan naj tu v tej sobi in skrbite kar najbolje zanj. Bolničarko potrebujete, Miss Benča je izvežbana bolni-

Chicago leta 1820.

nje na tem svetu. V njegovih očeh ni bilo solza. Iz vse, vse. Njegova močna postava se naenkrat strese njegovega sivo-bledega obraza je izginil napuh, up, — v krčevitem joku. Pade na kolena kraj divana. Njegova glava se skloni na prsi nedolžnega sina, ki ga je preganjal s sovraštvom do smrti.

Ihtenje očetove razdvojene duše je vzbudilo sočutje pri pričujočih. Mary je skušala postaviti blagoslovljeno gorečo svečo na mizo, toda solze so zalivale njene oči, da ni videla kam postaviti svečo.

Zopet se odpro vrata. Vstopil je zdravnik. Pogledal je po okoli stoječih in na mrtvega mladeniča. Z vso resnostjo, ki jo obvladajo samo zdravniki, stopi k mladeniču. Potiplje žilo, posluša s slušalom na prsih, obrne mladeniča in zopet posluša na hrbtu. Mary se je zopet zavedala svoje bolničarske službe in je obrala mladeniča, kakor ji je velel zdravnik.

"Kako dolgo že tako leži?" vpraša zdravnik.

čarka."

"Stari Šmit je prvi spregovoril: "O Bog, daj mi otroka, pusti mi otroka, Gospod, grešil sem, ne kaznuj me."

Karel, kakor, da se je zbudil iz težkega sna, opotekajoč gre k detektivu, ki je še vedno bil navzoč.

"Pripravljen sem."

Detektiv je gledal zdaj na fanta, zdaj očeta, ki je imel važen pogovor z duhovnikom, ki je tudi še čakal.

"Pripravljen na kaj?" je vprašal oče.

"Pripravljen na aretacijo, na ječo. Zato sem prišel, da rešim Franka."

"Ne, sin moj. Res, da zaslužiš in jaz bi bil to tudi storil. Toda minilo je. Mnogo si trpel in tudi tebi je to najboljša šola za pošteno življenje. Tu sem govoril z duhovnikom, ki mi je razložil, kaj je vzrok naše nesreče. Sin, pozabili smo na Boga, pozabili, da smo kristjani. Naš Bog je bil dolar in naša cerkev

borza in banka. A sedaj sin, zopet se bomo posvetili skupnemu delu in dali Bogu kar je božjega. . ."

Nato se obrne k detektivu: "Gospod, ne potrebujem vas več." Duhovnik se nasmehne in pristavi: "Da, kjer ljubezen govori, naj pravica molči."

Oče je zopet pokleknil poleg sina. Zdravnik je sporočil, da v nekaj minutah se bo zavedel. Poslal je Mary po kozarec toplega mleka. Bolnik se je zganil. Trudno je odprl oči in zrl v strop. Mary, ki je med tem časom prinesla mleko, je polagoma vlivala toplo mleko v suha bolnikova usta. Pil je.

Oče je objemal hladne roke sina, klical ga s tako ljubeznivim glasom, kakor zamore le ljubezen klicati.

"Frank, sin moj!"

Zopet odpre oči, pogleda razjokanega in strtega očeta, novo življenje zasije v očeh.

"Oče — odpustite," je vzdihnil bolnik in je zopet padel v omedlevico.

Zdravnik je prepovedal nadaljno govorjenje. Očeta potolaži, da veselje ne umori, le razburjenje škoduje. Bolničarka naj ostane pri njem. Za danes ostanite tu, jutri bomo videli kaj se bo moglo še storiti. Ozdravel bo, ali vzelo bo dolgo časa. Zdravnik je še naročil Mary, kako naj ravna v gotovih slučajih, prenese ga naj v posteljo, in vsako slabše stanje bolnikovo naj mu sporoči.

Bolnika so položili na postelj. Dan se je nagibal, večerna zarja je obsevala blede bolnikov obraz. Nekako ob devetih je Mary poklicala zdravnika in mu sporočila, da se je bolniku začelo blesti. Zdravnik je dal bolničarki navodila. Mary se je vrnila v sobo. Poslušala je bolestno ječanje in govorjenje, ki se je sukalo vedno o banki, o denarju, o detektivu, o bratu, o ječi, o jedi, o očetu, o vsem karkoli je imelo zvezo z bančnim ropom.

Očetu so neprestano lile solze. Prej tako ponosen bankir, mož brez srca za lastnega otroka, sedaj joka, — moli, moli kakor še nikdar poprej.

Zjutraj je prišel zdravnik. Preiskal je bolnika, novo upanje je vlil v razdvojeno očetovo srce. "Če zaspi, je rešen", je rekel in zdravnik je odšel.

Proti poldnevu drugega dne je bolnik zaspal. Spal je dolgo, dolgo. Šele proti polnoči se je zbudil. Mary mu je ponudila okrepčilo. Stari Šmit je sedel poleg postelje na stolu. Jeza, razburjenost in cela vrsta dogodkov ga je utrudila, zaspal je tudi oče. Še ko je spal, je držal sinovo roko v svojih rokah, kakor, da bi ga hotel braniti tudi pred smrtjo. Bolnik sedaj zbujen, hrepeneče in dolgo gleda na sklonjeno, sivo glavo svojega očeta. Mary je videla hrepenenje v sinovih očeh, da bi rad govoril z očetom. Začela je popravljati odejo in je stopila na nogo starega Šmita. Zbudil se je. Pogledal okrog sebe, pogledal sina.

"Oče!"

"Sin, otrok moj, rešen, rešen, o otrok, koliko si pretrpel!"

Na divanu je spal Karel. Ob očetovem kriku je planil pokoncu, videl je očeta, ki objemlje sina. Z opotekajočim korakom je stopil k Mary. Divje je gledal, tresel se po vsem telesu in s hreščečim glasom vprašal:

"Umrli?"

"Umrli, kdo?" ga začudeno pogleda Mary. "Zbudil se je in sedaj govori z očetom."

"Torej rešen", je vzkliknil in skočil k postelji.

"Rešen", je pristavil oče.

Ob postelji je klečal oče in sin Karel. "Bog se me je usmilil, uslišal je mojo prošnjo. Sinova moja, našel sem Boga, Njega, ki sem ga bil pozabil v borbi za denar. Zahvalimo se sinova! Karel, moliva! —"

MLIN POD GRİČEM.

France Nedeljko.

Po strugi leseni,
glej, voda hiti —
zaganja se v korce kolesa . . .
kako to vrši,
kako se vrti,
starikavi mlin se potresa! —

Naš mlinar se smeje
šteje mehove,
tu stare, tam nove . . .
Že skoro je gluhi. —
Čuj, bister je duh
sam sebe na glas pogovarja,
zdaj kliče ženo,
zdaj hčere, sinove,
možuje, modruje, prevdarja
in hvali nebo
in čisto vodo! — —

Obnovimo družine!

P. N.

NAJLEPŠA predpodoba človeške družine je sv. Družina iz Nazareta. Božji Sin, deviška Mati in rednik sv. Jožef tvorijo to čudovito družino. Sv. Cerkev opozarja s praznikom sv. Družine vse očete, matere in otroke, naj si po tej predpodobi uravnava-

jo svoje družinske življenje, da bodo družine zopet postale to, kar morajo biti po volji Boga. Da je to danes potrebno, ni treba še posebej dokazovati. Poglejmo samo v življenje družin, pa bomo videli, kaj so in kaj bi morale biti.

Družina in narod.

Prihodnost vsakega naroda raste iz družine. Ta ni samo korenina naroda, ampak tudi nositeljica podedovane zrelosti, sposobnosti in vrline, trudapolno pridobljene npravne sile, ki iz nje narod živi in se vedno zopet obnavlja. Zaradi tega zasuje narod, ki pusti, da propada njegova družina, vir svoje moči in prihodnosti. Zato se mora celokupni slovenski narod zanimati za življenje in procvit slovenske družine, in vsakega resnično narodno čutečega človeka mora živo zaskrbeti, ako opazi morebitne znake njenega razkroja.

Resni ljudje iz različnih taborov soglasno povdarjajo, da je družina, v prvi vrsti po mestih, resno ogrožena in da je deloma zapadla že popolnemu materializmu. To se pravi: vse hrepenenje, delovanje in mišljenje družinskih članov je usmerjeno na zemljo, pridobitek in uživanje. Materializem in razkroj družinskega življenja sta znak našega časa.

Ni težko spoznati, da vlada med obojnim zlom notranja zveza. Lahko celo rečemo, da izvirajo raz-

lične nevarnosti, ki ogrožajo družino našega časa, iz materializma. Zakaj, če tudi se na prvi pogled zdi, da prihajajo marsikateri kvarni vplivi za družinsko življenje iz socialnih razmer, moramo vendar priznati, da so vprav najslabši izrodki moderne družinskega življenja posledica in sad materialističnega mišljenja ljudstva.

Vsled tega ne bi mnogo dosegli, ako se bi hoteli omejiti, ko se trudimo ozdraviti družino, samo na zunanost, ne da bi nastavili sekiro na korenino zla. Ne zadostuje, če odstranimo samo stanovanjsko bedo in pičlost življenjskih potrebščin, ampak iz družine mora izginiti čisto zemeljski duh in v njej mora zopet oživet stari duh, ki ozdravlja družino in po družini narod. Zunanje ovire krščanskega družinskega življenja moramo z vsemi silami pobijati, z enako odločnostjo pa moramo tudi krščansko družino odznotraj ven obnoviti, da ustvarimo na ta način protitežje proti zunanjim oviram.

Vera in družina.

Če hočemo družino obvarovati materializma in jo pred njim braniti, ji moramo dati nazaj njen edino trdni temelj — vero. Vera je delo Boga in ne delo človeka. Kar je božjega ostane, kar je človeškega, se izpreminja in preide. Vera je kot skala, mnenje ljudi kot pesek, ki ne more biti opora in trajna podlaga. Kaj naj nadomesti ta temelj vere? Ljubezen? telesna lepota? Čutni ogenj kmalu ugasne. Čutje hlepi po menjavanju. Mesena ljubezen se le prehitro prevrže v pristudo ali celo v sovražstvo. Telesna lepota kmalu odevete. Kdor se poroči le vsled zemeljske koristi, hitro uvidi, da bi bila druga zveza še bolj dobičkanosna. Odtod toliko nezadovoljnosti, odtod toliko ločitev zakonov.

Vera ostane neomajana, ljudje se izpreminjajo. Zakonska drugova, ki sta bila v svojem dvajsetem letu

starosti prepričana, da se njujina nagnenja tako skladajo, kakor da so druga za druga ustvarjena, sta se, ko sta dozorela, razvijala, ne sorazmerno in skladno, ampak vsak v nasprotno smer. Vedno težje se razumeata. Žena misli, da mož ne more zadovoljiti njenih želja in njenih sanj. Mož, ki je v javnem ali družabnem življenju toliko in tako uspešno deloval, je prepričan, da sme od žene sedaj več zahtevati. Kaj bo storil, ako si ni zgradil družinskega življenja na veri? Četudi radi javnosti ne pride do ločitve zakonske zveze, — ali bo ostal zvest? Ljubezen, lepoto in zabavo najde tudi na cesti. Ako pa živi en del v zakonski nezvestobi, kaj še ostane od resničnega družinskega življenja? Jasno je, da more storiti človeka stanovitnega samo tista sila, ki posega v globine vesti — vera.

Odkod materializem v družinah?

Moderno pridobitno življenje nagiba človeka k materializmu. Strokovni delavec si je v razmeroma

silno kratkem času pridobil potrebno spretnost za izvrševanje svojega poklicnega dela. Ima izgled, da bo

vedno ostal na stališču, ki ga zavzema. Zato ni opaziti nobenega stremljenja za napredek. Dela v tem ali onem obratu, ne ker je to njegov poklic, ampak samo, da si zasluži denar. Zakon mu ni več to, kar je bil nekoč delavcu: novo veliko razdobje v življenju, ki ž njim doseže samostojnost in na katero se je dolga leta pripravljal, ampak samo mimoidoči dogodek, za katerega si vzame tri dni dopusta. Pozneje je vse tako, kakor je bilo.

Posebno velika pa postane nevarnost, če mladenka ni bila vzgojena za družino, ampak se je preživljala z lastnim delom tako, da jo neopaženo obvlada hrepenenje po zaslužku in denarju. Vsled tega izgubi žena ravnesje še lažje kakor mož, ker tako delo ne odgovarja ustroju ženske osebnosti. Pridobitek ji postane življenska naloga. Edina njena misel je, da si zasluži denar, da more uživati tisto veselje, ki se kupi z denarjem, zraven je pa stalno nezadovoljna, češ da ne zasluži dovolj in da mora delati samo za druge. Srčnih in duševnih vrednot ne zna ustvarjati, ampak samo računa in uživa. Slednjič zabloudi tako daleč, da motri otroka samo s stališča denarja in računjanja, da noče imeti več otrok, da celo brezbožno in brezsrčno uniči ter pokonča otroka pod svojim srcem. Podobno se godi tudi mladenkam, ki se po različnih pisarnah ukvarjajo z mehničnim delom ter so v vedni nevarnosti, da izgube dušo in same postanejo stroji.

Vrhu tega pa ne smemo prezreti, da ustvarja mehnično delo, delo brez duha večjo potrebo po različnosti in menjavi izven časa dela ter stori delovne stanove dovzetne za kričave reklame, za kino in druge razburljive zabave. Ako se spomnimo še na prostost, ki v njej dorašča naša delovna mladina; ako mislimo na okolico v delavnicah, na dvoumne pogovore in nepravne spise; ako vidimo, kako vplivajo na dušo delavca časopisje in razne politične stranke, ki zastopajo in zagovarjajo čisto materialistična naziranja: potem bomo razumeli, da pospešujejo te socialne razmere materializem, da so neugodna tla, ki na njih ne more uspevati krščanska družina.

A tudi v drugih stanovih zadržujejo in ovirajo vladajoče razmere dobro družinsko življenje. Javne veselice so izkapitalizirane in merijo na nizkotne, živce dražeče zabave. Literatura, kakor je sedaj v modi, ne more človeka požlahtniti, ampak ga poplitvi. Zmotna veda taji nadnaravnost. Umetnost, v kolikor je zabloudila, se laska najnižjim nagonom. Izvrševanje stanovskih dolžnosti moža silno otežkoči tekmovanje ter zahteva vso pozornost in izrabo vseh sil. Mnogotere možnosti dobička vabijo človeka k vedno novim

podvzetjem. Ni čudo, da mnogi dejansko mislijo popolnoma materialistično, četudi odločno zavračajo trditev, da je materializem njihov svetovni nazor.

In kako je z damami naših meščanskih stanov? Mladost jim je navadno potekala v igračkanju. V šolah so se učile raznih znanosti in umetnosti, toda veselje do žrtev, notranja požlahtnitev, prava vzgoja srca se je malo gojila, čut za družino in materinstvo ni bil izobražen. Zato visi žena le preveč na zunanosti, blešku in plitvosti. Ima skoraj nepremagljivo nagnenje, da se ravna po modi. Zgled drugih veliko bolj nanjo vpliva kakor na moža. Čezmerno rada stori to, kar delajo druge, sodi, kakor sodijo druge; in žal, danes ni več moda, da bi dama najraje bila v sobi svojih otrok, ampak da je povsod zraven in vrši svoje "družabne dolžnosti."

Bremen in skrbi materinstva se otesajo, ker se ne zavedajo več, da mora biti mati svečenica, ki žrtvuje sebe in svoje moči otrokom, družini in narodu, ki je iz njega izšla. Zato puste, da uničuje bela smrt mlada bitja, ki nikdar ne bodo zagledala luči življenja ter pustošijo vrt zakonskega življenja. Vprav to skrito preprečevanje življenja grozi, da bo postalo vsled sebičnosti žen in mož, nikdar sitih zabav in zložnega življenja, grozni samomor človeštva naših dni, ker zadene moč naroda v osrčju.

Tu more pomagati samo vera, ki nas uči spoznavati pravi namen in pomen družine, ki nas opozarja, da delo in zaslužek ne moreta biti sama sebi cilj, ampak samo sredstvo, da dosežemo svoj življenski cilj, ki usmeri srca v najvišje ter zahteva od staršev, da vrše svojo veli življensko nalogo, ki je, prospešanje družine. Vera in edino ona ustvarja dušni mir in stem tudi družinsko srečo. Vera brzda, kroti in zatira napake in grehe, ki rušijo družinsko srečo: nezmernost, skopost, nečistost, nepokorščino, zapravljivost, sebičnost. Vera goji čednosti, ki so za obstoj in blagor družine neobhodno, potrebne; čut dolžnosti, nesebičnost, požrtvovalnost, spoštovanje, pokorščino, varčnost, marljivost, čistost, potrpežljivost, medsebojno ljubezen. Glavna naloga družine je dobra vzgoja otrok. To nalogo pa bodo starši šele tedaj docela dovršili, ako vzgoja njihovih otrok ne bo samo zunanja dresura. Vzgoja mora sloneti na vesti in se naslanjati na temelje vere. Otrok je ustvarjen za Boga in za Boga ga mora družina vzgojiti. V mnogih usodnih trenutkih da edino le vera članom družine oporo in tolažbo.

Kdor ljubi svoj narod, si bo gradil svojo družino na temeljih, kakor smo jih kratko načrtali.

“Zakaj ne hodite v cerkev?”

P. Bernard, O.F.M.

EKAJ čudnega je in obenem nekaj zanimivega, kako različne odgovore dajejo ljudje na tako vprašanje.

Pogosto pridem skupaj s tem ali onim, ki bi po svoji vzgoji moral biti dober faran, pa ni. Slučajno ga kje srečam, ali pa pride sam do mene po kakšnih opravkih. Ker se bolj malo pozna, je navadno tudi pogovor med nama bolj kratek, hladen in uraden.

Zgodi se pa, da ob ugodni priliki takega nagovorim tako ali podobno:

“Vi, prijatelj, kako pa to, da se od cerkve tako proč držite?”

Skoraj zmerom je tako vprašanje povod za daljši razgovor, v katerem skuša moj znanec opravičiti svoje početje in samega sebe zagovarjati. Seveda tudi jaz povem svoje misli in tako mi je v spominu marsikak tak razgovor.

Bom pa nekatere v tehle vrsticah bolj na kratko opisal.

I.

“Pastir ima večjo odgovornost kot ovčice.”

Možakar Krakar me je prišel obiskat. Prav podobno se je obnašal in me je prosil, da bi mu to in to prepisal iz starih farnih knjig.

Potegnil sem bukve iz predalnikov in sem prepišoval. Med tem ko sem prepišoval, sem se pa skušil spomniti, kedaj in koliko sem že imel opraviti s tem možakom, ki se je za Krakarja pisal.

Spomin mi je tako-le povedal: Bil si pred dobrim letom dni v hiši pri Krakarjevih. Precej članov ima družina, pa so bili vsi prav zelo mrzli do tebe. Popisal si vse, pa to so rekli, da bodo že šli v cerkev, kadar bo kaj časa za to.

Ena deklica iz te hiše je pozneje prihajala k pouku za spoved, obhajilo in birmo. Ko je pa birma minila, ni bilo deklice nič več h katekizmu in tudi v cerkev ne hodi več.

Ko si pred nekaj meseci šel mimo Krakarjeve hiše, je stal možakar Krakar na porču in ti si ga nagoval. Nameril si korake proti njegovi hiši, da bi vprašal po tem in onem. Toda možakar Krakar se je obrnil, smuknil s porča v hišo in vrata je zaprl za seboj. . .

Tako mi je pravil moj spomin med tem ko sem prepišoval iz starih farnih zapiskov.

Ko sem končal, sem pomolil papir možakarju Krakarju in sem mu rekel.

“Tako, tu je ta reč. Kako pa kaj drugače?”

“Hm, hm! Tako, tako! Zanič vse skupaj!”

“Zanič, kajne? Res je vse nekam slabo na svetu dandanes. Kako pa, ali v cerkev že kaj hodite?”

“Hm, kaj bom hodil? Ne delam nič, fantje tudi nič. Kaj bomo hodili?”

“Nekoč ste mi pa rekli, da ne morete hoditi v cerkev zato, ker morate delati. Torej, če delate, je en vzrok, da ne hodite, če ne delate, je pa spet to vzrok. Saj vidite sami, da taki izgovori nič ne drže.”

Malo je postal nervozen, z rameni je zmigal in nalahno se je nasmehnil. Pa sem nadaljeval:

“Kaj pa Vaša Francka, tista mala? Ali je tudi vse skupaj pustila, odkar je bila pri birmi?”

“O, kaj boste mene spraševali! Vsak ve sam zase.”

“Well, vi ste njen oče. Za pota svojih otrok, vsaj onih, ki so še majhni, bi se pa vendar morali brigati.”

“Hm! Otroci v Ameriki so drugačni kot smo bili mi nekoč v starem kraju. Nič si ne dajo reči.”

“Ej, dragi moj, otroci so vsake sorte v Ameriki in v starem kraju. Dobri in slabi tu, dobri in slabi tam. Marsikdaj se zgodi v Ameriki in v starem kraju, da imajo dobri starši slabe otroke, večinoma je pa vendar tako, da se otroci ravna po starših. Kar po pravici mi povejte, ali tse vi kedaj poskušali svoje otroke versko odgojiti?”

Razgrel se je in postal je glasan.

“Kaj bom! To je njihova stvar. Ne branim jim, ne silim jih. Kakor hočejo.”

“Vidite, dragi moj, tako je. Vi ste oče in Bog bo tirjal odgovor od vas. Vi ste pa poprej skušali odgovornost kar na kratko odvrniti od sebe, češ da so ameriški otroci taki in taki. Sedaj ste pa jasno dokazali, da leži vsa odgovornost na vas..”

Dvignil se je s stola in je začel mahati z rokama. Še bolj glasen je bil.

“Odgovornost, odgovornost! Če je kje kdo, ki bo zahteval odgovor, bo največja odgovornost pri pastirjih. Pri tistih, ki nalagajo odgovornost ovčicam, sami je pa ne poznajo. Jaz prepustim vso odgovornost tistim, ki niso taki kot bi morali biti. Vsak bo dajal zase odgovor.”

“O, saj znate prav lepo v-verskem duhu govoriti. O pastirjih in ovčicah! Kako pa da ste tako hudi na pastirje?”

"Hodil sem v cerkev redno, še v Ameriki sem hodil po dvakrat vsako nedeljo. Pa je prišlo vmes pred leti, da smo se farani nekaj sporekli in župnik je potegnil s tistimi, ki niso z nami držali. Ni imel prav in ni. Pa sem rekel: če je pa tako, da mi nič ne veljamo, pa lahko brez cerkve živimo. In smo šli. Saj jih je več, ne samo jaz. Vse smo pustili."

"No, pa menda tisti župnik spet ni bil tako slab, da bi vas bil kar tako na lepem ob vso vero spravil. Morebiti se je res kaj zmotil ali tudi malo zaletel. Ali je bil v vseh rečeh tako neroden?"

"Sprva je bil fajn. Vse je šlo lepo in radi smo ga imeli. Nismo poizvedovali, kakšen je sam pri sebi. No, pozneje sem pa dosti slišal in prav čudne stvari so pripovedovali o njem."

"Aha, so pripovedovali, kaj? Posebno tisti so pripovedovali, kajne, ki so z vami vred odpadli od cerkve? Ali ste se sami skušali prepričati, če je vse res, kar so pripovedovali?"

"Eh, kaj se bom vtikal vmes? Hodil sem svoja pota in pustil vse pri miru. Govorili so pa vsi, tudi oni, ki so še ostali pri cerkvi. O računih so pravili, da niso bili v redu, o grobosti njegovi in o tem, da hodi po krivih potih. Potem je šel in jel in prišel drugi. Takrat sem že imel svoje prepričanje in se nisem brigal zanj. Potem sem se preselil in tudi tu nisem vprašal za cerkev."

"Dobro. Pa mi povejte, če tudi tu kaj slišite pripovedovati. Kaj takega namreč, kar spravlja odgovornost od ovčic na pastirje? Vidite, jaz sem po vaših besedah pastir in vi ste ovčica. Zelo lepo bo, če se midva, kar iz oči v oči pomeniva, kdo bo imel odgovornost za vašo dušo, ki ni v hlevu Kristusovem. In pa sploh za vso vašo družino, ki ne izpolnjuje Kristusovega nauka."

"O, kaj bi na take reči odgovarjal! Sedaj sem čisto ven iz tega in me nič ne briga!"

"Well, recimo, da vas nič ne briga. Toda še vedno je tu vaš jako resničen opomin, da čaka pastirje hujša odgovornost kakor ovčice. Meni je šel ta opomin prav globoko do srca. Kar ne morem končati z vami pogovora poprej, dokler si ne bom na jasnem."

"Kaj prav za prav hočete od mene?"

Tudi jaz sem vstal in stopil prav tesno predenj.

"Tole hočem od vas. Povejte mi, če sem jaz kriv, da ste vi z vso družino vred med izgubljenimi ovčicami? Bil sem osebno v vaši hiši in sem vas prav prijazno vabil v cerkev. Pripravil sem za zakramente vašo malo, ustavil sem se pri vas še pozneje, pa ste mi obrnili hrbet, nikoli vas nisem vprašal za denar ali kaj takega. Tudi kaj drugega, kot se zdi, mi ne veste očitati, drugače bi menda že imeli toliko močnatosti v sebi, da bi mi povedali tisto v obraz. Saj na drugi strani se niste pomišljali, ponavljati nerodnosti nekega drugega "pastirja", ki ga ni tu in se braniti ne more."

Gledal me je prav začudeno in ni mogel najti odgovora.

"Torej, dragi moj, le povejte! Ako se obotavljate, pa čujte, da jaz vam nekaj povem. Iz vsega najinega pogovora prihajam do sklepa, da nimate prav nobenega vzroka, odgovornost zvrčati na kogarkoli. Vso odgovornost nosite sami in dobro glejte, kako se boste zagovarjali pred Bogom!"

"Čemu se pa razburjate, Father? Saj vas nisem ničesar obdolžil."

"Nič se ne razburjam. Govorim pa danes z vami z nekoliko trdim glasom, ker je tako prav. Ko boste stali pred sodnim stolom božjim, se boste spomnili, da sva se danes pogovarjala kot pastir in kot ovčica. Ne boste se mogli izgovarjati, da pastir ovčici ni dosti jasno in odločno povedal, kako in kaj. Zato vam rečem še to: Izdajate se sami! To prekladanje odgovornosti na tuje rame jasno dokazuje, da vas peče vest. Pojdite in poslušajte glas svoje vesti. Mene bo jako veselilo, če se vrnete in če vas kdaj zagledam v cerkvi. Ako se pa to ne bo zgodilo, bom sicer žalosten, toda vedno se bom z veseljem spominjal najinega današnjega pogovora, ker sedaj prav dobro vem, da odgovornosti za vas — ne bo nosil noben pastir, ampak ovčica sama."

Prisiljeno se je nasmehnil in je dejal:

"Well, pa z Bogom. Bi še ostal, pa se mi res mudi."

Segla sva si v roke in odšel je. Bog ve, kedaj se bova zopet pogovarjala.

(Dalje prihodnjič.)

Slava prave in poštene žene.

Modrost, Pregovori 31, 10—31.)

Kdo bo našel močno ženo? Njena cena visoko presega ceno biserov.

Srce njenega moža se zanaša nanjo in ničesar mu ne bo manjkalo.

Vse svoje žive dni mu izkazuje dobrote in nikdar ne stori nič slabega.

Poišče si volne in prediva in dela po umetnosti svojih rok.

Podobna je trgovčevi ladji; iz daljnih krajev si prinaša kruha.

Vstaja nevsezgodaj, pomaga svojim domačim in da jesti svojim deklam.

Ogleda si njivo in jo prikupi; od pridelka svojih rok zasadi vinograd.

Krepko se prepaše in tudi sama poprime za vsako delo.

(Dalje na strani 64.)

Molimo in delajmo.

P. Hugo.

B božajočih akordih angelske mirovne himne ste si podali roki K. S. K. Jednota in Baragova zveza ter sklenili nekako personalno unijo. V sestrinski slogi hočete poslej delati za Baragovo beatifikacijo. Gotovo je naša katoliška javnost to vest z zadovoljstvom sprejela. Enako domovina, do katere je tudi prodril odmev njune, čeprav le lahne nesloge in mučno vplival nanjo. Kaj je bil prav za prav vzrok te disharmonije, ne bom preiskoval. Če se mož in žena kaj sporečeta, a zopet najdeta v skupnem objemu, ne izprašujeta drug drugemu vesti, kaj je bil vzrok razpora, ampak gledata naprej, s trdnim sklepom se vsemu izogibati, kar bi ju znalo znova razdvojiti. Tako hočemo storiti tudi mi zdaj, ko smo se našli. Z bratsko vzajemnostjo, v kateri smo zasnovali delovni program Baragove zveze za to leto, ga hočemo tudi udeleževati. Saj je skupni cilj, ki ga imamo pred seboj tako vzvišen, da ga bo moč le z nedeljivimi in neločljivimi silami doseči. Dvoje je pred vsem potrebno, če hočemo ob letu z zadoščenjem ugotoviti, da smo se mu za korak približali. In to je: Moliti moramo in delati.

Res je, kar je bilo na zborovanju Baragove zveze s posebnim akcentom poudarjeno, da je treba v prvi vrsti moliti, naj Bog svojega zvestega služabnika Barago med nami s čudeži povelja in s tem svoji Cerkvi da znamenje, naj ga dvigne na altar. Kakor se brez molitve nihče ne more povspeti do osebne svetosti, tako tudi ne do kanoniške, do časti altarja. Razložek je le ta, da kdor hoče doseči osebno svetost, mora imeti sam duha molitve, dočim morajo za onega, ki ga hočejo na altarjih častiti, moliti drugi. Če kak narod, moramo mi Slovenci vneta moliti v ta namen, ker doslej nimamo še nobenega rojaka, ki bi ga dičila svetniška krona. Na razni častna mesta smo že spravili svoje ljudi, samo na altar še nobenega. Pa bi ga že lahko, ko bi znali. Saj imamo kandidate za to čast, može nad katerih osebno svetostjo nihče ne dvomi: Slomška, Hugo Vodnika, Barago i. dr.

Neki daljni Baragov sorodnik je dejal, da bi on že bil svetnik, če bi ne bil Slovenec. A dotični mož je bil pač velik narodnjak, a slab kristjan do zadnjega. Zato se ne čudimo tej njegovi izjavi. Pri svetniškem procesu ni merodajna narodnost, ampak svetost. Pa zopet ne samo osebna svetost, ampak tudi kanoniška, to je od Boga s čudeži potrjena. Dokler Bog osebne svetosti kakega svojih služabnikov s čudeži ne potrdi, ga Cerkev ne dvigne na altar, pa bodi te ali one narodnosti. Čudeži so pa ena izmed milosti, s katerimi

sam Bog razpolaga in jih po svoji dobroti in nedoumni previdnosti deli, naj so že osebne, kakor posvečujoča in dejanska milost, ali socialne, kakor je milost čudežev.

Gotovo, da Bog često deli milosti, bodi osebne, bodi socialne, ne da bi bil proščen. Dober je, neskončno dober. A navadno jih deli po priprošnji. Prosite in se vam bo dalo. Smo li mi Slovenci kot narod že kedaj resno, vneta in vztrajno prosili, naj svetost kakega našega rojaka s čudeži potrdi? Vsaj meni je to neznano. Da bi ga radi imeli, to da, a da bi prosili zanj, ne. V tem oziru nam velja: Do zdaj še niste prosili zanj. Prosite in dobili ga bote. Če ga tedaj še nismo dobili ni krivda Rima, temveč naša. Tudi glede tega velja: *Facienti quod est in se, Deus non denegat gratiam*. Kdor stori kar je v njegovi moči, mu Bog ne odreče milosti, in Rim tudi ne.

Večkrat se je že kdo, celo tak, od katerega bi pričakovali več razsodnosti, obregnil ob dejstvo, da razni redovi, posebno pa redovnice svoje svetniške kandidate posebno ustanovitelje oz. ustanoviteljice tako hitro spravijo na altar. Sigurno ne po kaki krajši poti, ali skozi kaka stranska vratica. Rim v tem ne pozna nikakega gledanja skozi prste in ga poznati ne sme. Saj gre tu za zadevo, ki je predmet papeške nezmotljivosti, vsaj proglašenje za svetnika v strogem pomenu besede. Je tedaj in mora biti izključena vsaka pristranost. Vzrok je v tem, ker redovniki vedo, kako je treba poprijeti in tudi z združenimi močmi poprimejo. Moški redovi imajo v svoji osrednji vladni nalašč zato imenovanega, ali izvoljenega stalnega generalnega postulatorja, ki v imenu reda te procese uvaja, zastopa in drega, da kje ne zastanejo. Ženski redovi imajo svoje delegate, ki isto vrše. Med tem se pa po redovnih hišah vrši prava križarska vojska molitve, da bi proces srečno potekal in bil skoraj z vspehom kronan.

Med nad 500 kandidati in kandidatnjami za čast altarja, ki so zdaj na listi za proces, je tudi osem Amerikancev. Prav vsi so razni redovniki in redovnice. Gotovo to ni znamenje, da so v Ameriki samo redovne osebe vzele svetost v zakup. Priča temu je naš Baraga, ki je bil svetni duhovnik. Pač pa je znamenje, da se redovi bolj brigajo, da bi svojim čimprej priborili svetniško krono, kot se brigajo drugi. Za mater Seton, ustanoviteljico ameriških usmiljenk n. pr. zdaj cela kongregacija oblega Boga in snubi še druge, vsepovsod, kjer njene duhovne hčerke delujejo, naj molijo v ta namen.

Tako moramo začeti mi. Tozadevni programi, ki smo ga zasnovali na seji Baragove zveze je lep. Sklenili smo, da bomo izdali Baragove podobice s posebno molitvijo, kakor so to storili v domovini za Slomška. Obenem bo to vpisna podobica v Baragovo zvezo, katere pravila smo radi tega spremenili. Doslej so mogla pristopati vanjo samo društva. Poslej bodo lahko pristopali tudi posamezni. Sklenili smo tudi, naj bi se po župnijah vsako leto med 40 urno pobožnostjo, ali ob kaki drugi ugodni priliki, molila ura molitve v ta namen. Gotovo bodo vsi gg. župniki to radi storili. Saj mora biti njim posebno na tem, da pride tudi njih zastopnik na listo za beatifikacijo. Pri tem bo pa kajpada treba paziti, da kdo ne bo šel predaleč v svoji gorečnosti.

Treba imeti pred očmi, da Baragi samemu zaenkrat ne pristojajo še nikako javno cerkveno češčenje. Ako bi mu je na katerikoli način izkazovali, bi zadevo beatifikacije bolj pokvarili, kot pospešili. Kajti proces za beatifikacijo vsebuje še posebni procesikel *De non cultu*. To je, določena komisija mora dognati, da se dotlej služabniku božjemu ni izkazovalo nikako svetniško češčenje. Prepovedano je v cerkvi izpostavljati njegovo podobo, bodi s svetniškim sijem, ali tudi ne, in prižigati lučke ob njej. Če dotična komisija kaj takega dožene, započeti proces zastane, dokler se ne ugotovi, da je tako češčenje popolnoma prenehalo. Radi tega je pri molitveni akciji treba previdnosti.

Da, pred vsem moramo moliti v ta namen. Zato je prav, da smo se našli vsi, ki stojimo na katoliškem stališču in smo prepričani, da Bog prosečim ne odreka milosti.

A moramo tudi delati, kar je bilo na seji Baragove zveze premalo poudarjeno. Ko bi kmet, farmar samo molil, ne pa tudi oral, sejati, bi ne imel kaj žeti. Poznamo samo enega sv. Izidorja, mesto katerega je angel oral, med tem ko je on molil. Naš slučaj ne bo taka izjema. Ko bi tudi od Boga izprosili čudežev na Baragovo priprošnjo, kar pa ni upati, če ne bomo delali, kar je v naši moči, bi ga Cerkev ne postavila brez procesa na altar. Tudi ona se drži pravila: Pomagaj si sam in Bog ti pomore. Kakor pri razglašanju verskih resnic, tako tudi pri kanonizaciji svetnikov prej izčrpa ves aparat človeškega dela, vedoč, da more šele potem upati na božji pečat.

Pri procesu za Baragovo beatifikacijo prideta v prvi vrsti v poštev propagandni in zgodovinski odsek. Naloga propagandnega delovnega odseka je čim širše mase ljudstva zainteresirati za to sveto zadevo in jih pritegniti k sodelovanju. In to deloma potom molitve, kakor smo zgoraj delali, deloma pa potom nabiranja podpisov. S čim večjim albumom podpisov, ki bodo izražali ljudsko voljo in željo, bomo stopili pred merodajno oblast, tim prej bo uvedla proces. Večina pobud za take in podobne pokrete pride iz ljudstva, ali recimo iz krogov takozvane poslušajoče cerkve, celo za

proglasitev verskih resnic. Kaj imajo n. pr. ženske pri proglašenju verskih resnic? To je zadeva učne cerkve, katero je Gospod izročil apostolom in njih naslednikom. A niti njih nihče ne brani dati pobude, da se ta ali on nauk razglas kot verska resnica. In to tudi dajejo s svojimi podpisi in njih nabiranjem. Pred nekaj meseci sem dobil od italijanske katoliške ženske zveze nabiralno polo podpisov za dogmatizacijo Marijinega vnebovzetja. One so prevzele svetovno propagando za to, gotovo ne brez potrditve in blagoslova sv. očeta. Na isti način se dela propaganda za vpeljavo novih praznikov in za kanonizacijo svetnikov. Z njo moramo tudi mi takoj začeti. Pričakujemo od predsedstva Baragove zveze skorajšnjega tozadevnega poziva na članstvo ujedinenih organizacij K.S.K.J. in Baragove zveze.

Zgodovinski odsek se zaveda, da pride takoj za tem v poštev. Kajti kakor hitro se otvori škofijski proces, bo eno prvih vprašanj, če je Baraga tudi kaj pisal. Seveda bo odgovor, da še precej. Nato se bo pa glasil ukaz: Na dan z vsemi njegovimi spisi. Najprej moramo videti in vedeti, če se vse, kar je pisal, vjema s katoliškim naukom. Dokler posebna komisija tega ne ugotovi, proces ne bo mogel dalje potekati. Ako bomo šele na uradni poziv začeli iskati njegova po Ameriki in Evropi raztresena tiskana in pisana dela, nam bo to vzelo mnogo dragocenega časa, katerega smo s svojo neorijentiranostjo v tej zadevi in brezbriznostjo že itak preveč zgubili.

Kako rečeno se zgodovinski odsek zaveda svoje važne vloge in je že pridno na delu. Baragovi spisi, ki jih hrani domovina, mu ne delajo preglavic. Jih ve kje iskati. Tudi tamkajšnji drugotni viri njegovega življenja so že izčrpani. Bo težko kaj posebnega novega najti. Po Ameriki, glavnem torišču njegovega apostolskega delovanja je pa še mnogo raztresenega, kar je treba zbrati in izčrpati. Dokler se to ne zgodi, bo popolni Baragov življenjepis nemogoč. Pa to je zaenkrat le postranski in vendar ne postranski namen zgodovinskega odseka. Za Baragovo beatifikacijo pridejo v prvi vrsti v poštev njegovi lastni spisi, potem šele kar so drugi o njem pisali.

Veliko teh je zgodovinski odsek že odkril. Za vsa njegova indijanska dela in njih različne izdaje vemo, kod se nahajajo. Le to bo treba še ugotoviti odkod razlika med bibliografijo glede števila njegovih indijanskih del. Njegov lastni seznam, ki ga je napisal, se ne vjema s seznamom drugih. Nadalje smo izsledili v arhivu notredamskega vseučilišča veliko kolekcijo njegovih pisem, ki ga krasno osvetljujejo od strani, od katere ga doslej nismo dosti poznali, v njegovih odnošajih do višjih. Iz njih nam stopa pred oči še več kot je doslej stal pred nami, lahko rečemo, da kot naš slovenski Pavel. A kot takega ga bom posebel opisal. Ta pisma in razni sekundarni viri so nam pokazali sled za novimi izvirnimi spisi manjše vsebine, za katerimi

zdaj stičemo. Tako se nam odpirajo vedno novi vidiki, seveda tudi novo delo. A upamo, da predno propagandni odsek stori svoje in omogoči vodstvu Baragove zveze v imenu in z imeni vseh tukajšnjih vernih

Slovencev stopiti pred marquetskega škofa, da stori potrebne oficielne korake, bo zgodovinski odsék že imel v evidenci ves, v njegov delokrog spadajoči materijal. Molimo tedaj in delajmo!

Pomoč škofa Barage.

S. M. Sabina.

Celi svet tiči pod pritiskom splošne depresije. Tudi naš mili slovenski narod ni izvzet. Tudi ta čuti, po nekaterih krajih bolj, po drugih manj, občutljivo šibo, ki jo božja Previdnost, bodisi nam v korist ali kazen, dviga nad širnim svetom. Pa kadar je sila največja, je božja pomoč najbližja. Ravno sedaj, ko so vteku priprave za beatifikacijo našega velikana in junaka na misijonskem polju, škofa Baraga, bi li ne bilo umestno, da bi se verni slovenski narod z neomajanim zaupanjem obrnil do njega, da naj bi on s svojo priprošnjo posredoval pri Bogu, da bi se naše in sve-

tovne razmere izboljšale. Saj tudi njemu ni bilo neznano pomanjkanje, revščina, beda in trud. Kako je čutil za Slovence v domovini in za Indijance v Ameriki, še sedaj kažejo njegova nesmrtna dela. Z njegovo smrtjo ni izumrla ljubezen do nas. Le zatekajmo se k njemu. Pomagal nam bode gotovo na eden ali drugi način, kakor bo za nas najbolje. Očitno moram priznati in se zahvaliti za velike dobrote, katere je škof Baraga tekom zadnjega pol leta naklonil naši kongregaciji v Ameriki. Kakor je pomagal nam, bo pomagal vsakemu, kdor ga zaupljivo prosi.

A Pioneers Tribute to Baraga.

By Jos. Gregorich

HE world will never know all the hardships that Father Baraga endured and all the perils he faced, for in his humble reticence, he has taken with him to eternity many an account that would have added to his worldly glory. His recorded missionary journeys through that wild, desolate country, particularly those in the severely cold winters, read like tales from the life of a super-man. Such missionary trips, or errands of mercy, one, two or even more hundreds of miles long, in the dead of winter, were frequent in his long missionary life.

Although he strove to draw the least possible attention to himself, his monumental labors irremovably wove his name with large letters into the history of Upper Michigan. His greatness is singly brought forth by the praise given him by non-Catholics and those whose interests were opposed to his. His saintly, noble and self-sacrificing life overcame malice and bigotry and created, instead, reverence and respect.

A number of such illustrations have been brought to light by the Rev. Dr. J. L. Zaplotnik, whose years of historical research work have been devoted to our Slovene Indian missionaries. The following account is respectively added to those with the belief that it has never been cited before.

A trader, Indian interpreter and a government employee, Mr. Benj. G. Armstrong, has put his reminiscences in a book entitled, *Early Indian History*. For over a half a century, since 1840, he lived among the Chippewa Indians along the Wisconsin shore of

Lake Superior. As a representative and interpreter for the Indians, he successfully negotiated the Treaty of La Pointe in 1854. In appreciation of his services, the Indians ceded him a valuable piece of land, about a mile square, near the mouth of the St. Louis River. He was also adopted by Chief Buffalo, one of the most influential Chippewa chieftains. Mr. Armstrong himself undoubtedly wielded a great influence over the Chippewas for he was later appointed by the government to assist in the administration of Indian affairs.

He was intimately acquainted with Father Baraga and often discussed with the missionary the pagan Indian's religion and beliefs. There was a difference of opinion between them on this subject. As his information in regard to missionaries was first hand, his opinion on Catholic and non-Catholic missions and of the "martyr", Father Baraga, carries much weight. His exaltation of the Catholic missionary cannot be charged to prejudice, as Mr. Armstrong was undoubtedly a non-Catholic whose opinion could hardly be expected to be biased in favor of those of our Faith. The item in question contains some minor inaccuracies, (historically by notes in parentheses), but to avoid the risk of altering the meaning, it is given here word for word.

The first lessons given Indians by white men were intended to impress upon their minds the necessity of giving up their old habits and conforming to those of the whites, and to follow the example of their white brother. As the Indian's memory is his record the words of the white people were frequently talked over by them and kept fresh in their minds and all examples were very carefully watched, because such examples they were expected to follow. Quick to observe they had not long to wait before decep-

tion was apparent in the dealings of the white men, and as to their actions as examples, they could not follow them. The missionaries and traders had no untutored among themselves to deceive; no wives and sisters to degrade by the use of fire-water, and as a consequence this all fell to the lot of the untutored Indian, and they soon learned that no honor was shown in the examples set for them and no honor was expected in return. Thus the very foundation of Indian character was shattered and as they naturally looked to the white people as their superiors, their degeneration began and white people, instead of improving their morality, destroyed it.

Missionaries were sent among them to give instructions as to a future life, which instructions, though they differed with their own, must be followed, because they were told if they done so they would become as the white people in many ways; be better fed, be better clothed and in all respects be better off. These religious teachings were very hard for them to embrace as theirs had been handed down to them from generation to generation by traditional means. They watched those teachers very closely, and it took not long to discover that the missionaries were but little better than the traders in matters of deal, for they exchanged trinkets and other articles with them for sugar and furs, the same as the traders did, and they gave no better bargains.

But as I am in duty bound in these articles to be truthful, I must say that the Catholic missionaries must not be included with those of other denominations. I am not in the least prejudiced in saying so for the information of truthfulness in their dealings I get from the Indians themselves. But for the missionaries of other denominations I cannot say as much. Of my own personal knowledge I know on several occasions where they have received large consignments of clothing from benevolent institutions and societies for free distribution among the sick and needy, which they sold and traded for profit. One incident I will relate which came directly in my way, in the winter of 1853, that shows one man at least whose heart was true to his teachings. It was a very hard and cold winter and many Indians were poor and destitute, particularly so at Fond-du-Lac at the head of Lake Superior. By some means, Father Baraga, a Catholic priest located at L'Anse Bay, a distance by trail from Fond-du-Lac of about two hundred and fifty miles, heard of the great suffering there and that one family in particular, a widow with her children, were all sick. He provided himself with such medicines as could readily be had and set out on snow-shoes to make the journey in the dead of winter, with the snow several feet deep. About the 20th of January, 1854, (should be 1853), I left La Pointe for Ontonagon, some ninety miles away in the direction of L'Anse. About half ways between La Pointe and Ontonagon I met Father Baraga on his way to Fond-du-Lac, as he said, to assist the distressed and needy there, and I am quite positive that he would have perished that night but for our meeting. His snow-shoes had given out and it would have been impossible for

him to have proceeded far without them on account of the deep snow. Our party made it comfortable for him that night and one of my men repaired his snow-shoes and in the morning returned with him on that perilous journey. Some months after I met him when he told me of his trip and how he had found taht family sick and destitute; that he had given them medicine and otherwise provided for them, and when he left them they were doing well and were comfortable.

I do not mention this incident for the purpose of drawing a line between any two or more denominations that had missionaries in this country but to state the plain facts for history. Any denomination that secured such a martyr as Father Baraga would be fortunate indeed, for his manly and upright disposition would have prompted him to such acts wherever placed. I have been frequently told by the Indians that such acts of kindness as Father Baraga displayed, but not to such a hazardous degree, were common with the Catholic missionaries. One thing is certain that while there were ten to one missionaries here of other denominations no one succeeded in gaining the good will of the Indians or in establishing a congregation amounting to any considerable number, while the Catholics succeeded in establishing a congregation and building a church on Madeline Island, one of the Apostle group, more than two hundred years ago, and that church is still standing a monument to the labors of Father Marquette. (This church has often been mistaken for Father Marquette's church, though, in truth, no sign has ever been found of it. The church in question was built by Father Baraga who re-established the mission on Madeline Island as no priest had visited this place during the one hundred and sixty years intervening between Father Marquette and Father Baraga.)

Such tribute must be deserved, coming as it does from a pioneer who wrested his living from this wilderness by his own hardiness. His praise for the Catholic missionaries in general, is mostly meant for our Slovene missionaries, for it was they who established and attended the widely separated Indian missions thereabouts. Besides Baraga, the Indians learned to say the oames of Pierz, Skolla and Chebul and a number of others with great reverence.

Mr. Armstrong's personal knowledge of the life and labors of Father Baraga overcame whatever religious prejudice he may have had, and in justice to posterity, gave a free rein to his convictions. This resurrected account is abundant proof that if we Catholics, and above all, Slovenes, were to know Baraga as we should, his beatification and subsequent canonization would be certain and near to realization.

ZDODI SE VOLJA TVOJA, VEČNI BOG!

P. Evstahij, O.F.M.:

Tudi če poskušaš, ljubiš,
vekoviti Bog, naš Oče,
ako hudo dopustiš,
kadar duši nudiš križ,
vselej si ljubeči Oče — —
Čudno za nebesa snubiš! —
kdo izmeri misli tvoje?!
Času si namenil boje,
večnosti pokoj sladak!

Z božjo voljo naj soglaša
vedno tudi volja moja! —
Sredi bolečin in boja
pel bom pesem očenaša:
Zgodi se mi volja tvoja,
večni in vsevedni Bog! — —

Kaj je dobro, veš le Ti!
In čemu? najbolje veš! — — —
In zato storiti smeš
svoj načrt za ves stvari! . . .

Tretjerednikom.

P. H u g o .

EKA tretjerednica nam piše, kako ji je žal, da se ne more več tako udeleževati velikih milosti, ki jih III. red naklanja svojim udom, kakor se jih je udeleževala nekdanj. Predaleč je od cerkve. Tako ji uide veliko popolnih odpustkov, ki bi si jih med tednom lahko nabrala, ko bi mogla v cerkev in več vesolnih odvez. Gotovo je to velika duhovna škoda. Mislino pa, da si jo vsaj deloma lahko prihrani. Naj ona in še drugi, ki so v istem položaju poslušajo kako.

Popolnih odpustkov med tednom takim pač res ni mogoče vseh ujeti, zlasti onih, za katere se zahtevajo običajno pogoji: sv. spoved, sv. obhajilo in obisk cerkve. Upamo pa, da bo tudi to prej ali slej vsaj deloma mogoče. Če je sv. cerkev radi lažjega pridobivanja porcijunkulskih odpustkov dovolila, da se ta po potrebi lahko na sledečo nedeljo prestavi, ko so ljudje prosti in itak prihajajo v cerkev, bi lahko iz tistih vzrokov tudi posamezne medtedenske odpustke predstavila na sledečo nedeljo in jih takim, ki med tednom ne morejo v cerkev, omogočila. Gotovo bi to tudi storila, ako bi se ji predložila in zadostno podprla tozadnevna prošnja. Skušali bomo osrednje vodstvo III. reda za ta predlog zainteresirati.

Kar pa tiče vesoljne odveze, ni potreba, da bi komu katera ušla. Morda mnogi še ne vedo, da je možno dobiti vesoljno odvezo ne samo dotični dan, ampak v celi sledeči osmini. Če ta kedaj pade na delavnik, kar je pa le redko, jo lahko dobijo naslednjo nedeljo pod istimi običajnimi pogoji: sv. spoved, sv. obhajilo in molitev po namenu sv. očeta. Pri tem bi pripomnil, da imajo tretjeredniki dvakrat na leto pravico tudi do papeževega blagoslova, ki je istotako združen s popolnim odpustom, pod istimi pogoji. Ta se pa posameznim tretjerednikom ne more podeliti, im-pak le skupščinam, javno. Posamezni tretjeredniki tiste dni lahko prosijo za vesoljno odvezo kot njegov nadomestek. Ker pa ti dnevi niso določeni, si jih lahko vsak sam izbere, kakor je njemu najbolj pri-lično. Za te vesoljne odveze naj si tedaj vsak izbere dve nedelje ali dva praznika, ko se je že itak namenil k sv. zakramentom.

Pa še na nekaj naj tretjeredniki nikar ne poza-bijo. Oni lahko dobijo popolni odpustek vsaki dan, če morejo v cerkev in k sv. zakramentom, ali ne. In to, ako molijo serafinski rožni venec sedmeregga veselja Marijinega. Ta serafinski rožni venec je tretjeredni-kom še premalo znan, dasi je naravnost zlat rudnik

duhovnih zakladov. Naj ga malo v spomin pokličem tistim, ki so ga že pozabili in opozorim nanj one, ki se morda niso nikoli seznanili z njim.

Kakor rečeno se imenuje rožni venec Marijinega sedmeregga veselja, ker obstoji iz sedmih veselih skriv-nosti njenega življenja, ali pa tudi serafinski, ker se je v frančiškanskem redu začel. Sedmere vesele skrivnosti Marijinega življenja, ki se po zgledu na-vadnega rožnega venca dostavljajo Zdravamarijam, so pa sledeče:

1. Ki si ga Devica od sv. Duha spočela.
2. Ki si ga Devica v obiskanju k Elizabeti no-sila.
3. Ki si ga Devica rodila.
4. Ki si ga Devica Modrim v češčenje podala.
5. Ki si ga Devica v templju našla.
6. Ki se ti je Devici po smrti častitljiv prikazal.
7. Ki te je Devico v nebesa vzel in kronal.

Tisti, katerim je ta rožni venec znan, ga morda malo drugače molijo. Nič ne de. Treba dobro ločiti, kaj je pri njem bistveno, kaj ni, kaj se lahko drugače moli, ali celo opusti, a se odpustek kljub temu lahko dobi, kaj se mora za zadobitev odpustka moliti.

Nebistveno je in se zato lahko opusti, ali pa spre-meni: Vera. Spremeniti se ta kajpada ne sme, opu-sti se pa lahko. Nadalje one tri prošnje za vero, upa-nje in ljubezen. Dostavek za duše v vicah itak ne spada k rožnemu vencu. Je le njegov zunanji prive-sek, dasi sam na sebi hvale vreden. Besedilo posa-meznih skrivnosti je lahko tako ali tako, samo da izra-ža omenjene vesele dogodke iz Marijinega življenja. Dostavljati se more ali izrecno, ali samo v duhu. In to zopet ali pri vsaki Zdravamariji, kot je pri nas običajno, ali pa samo pred vsakim Očenašem. Vse to se tedaj brez škode za odpustek lahko opusti, odnosno spremeni.

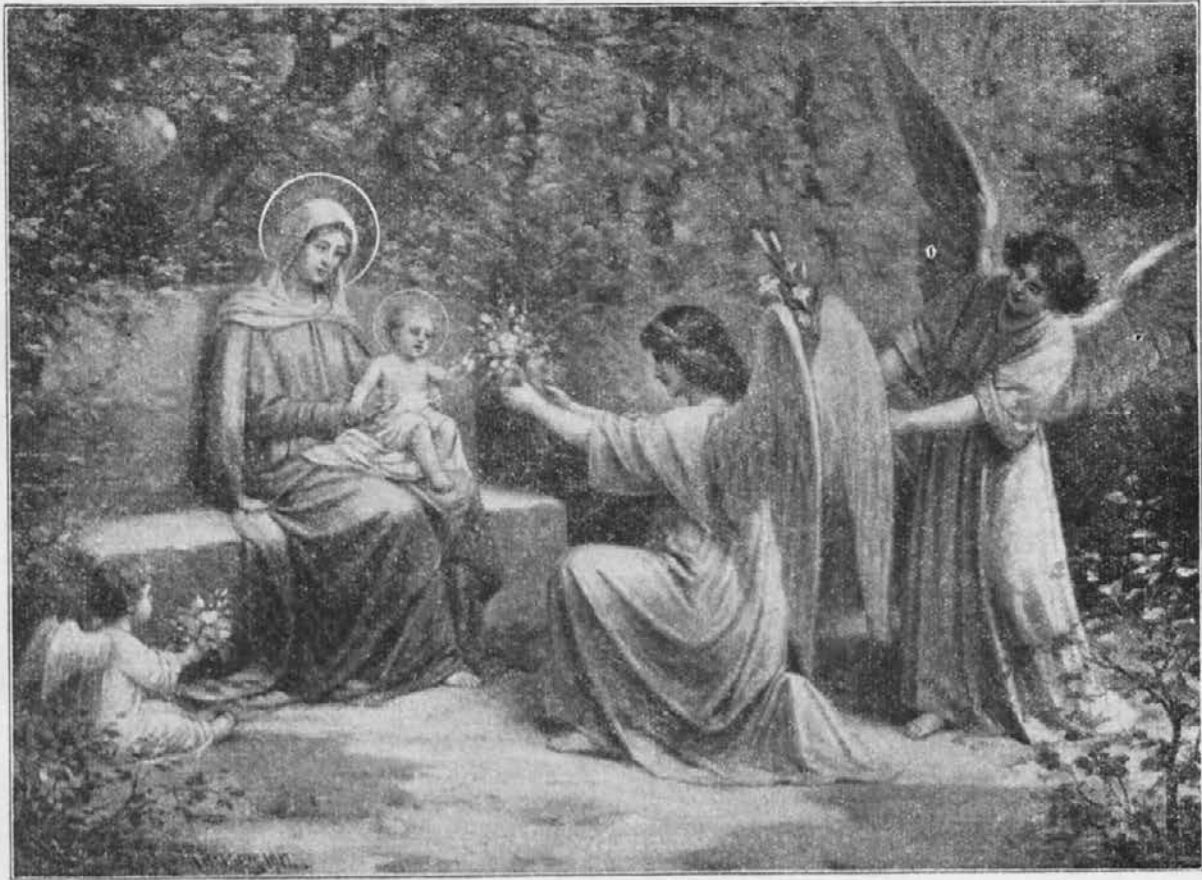
Bistveno pa je za zadobitev odpustka, da se po načinu navadnega rožnega venca moli 7 Očenašev in 70 Zdravamarij v spomin zgoraj označenega sedmeregga veselja Marijinega. Za tem se dostavi še 2 Zdra-vamariji, da je vseh skupaj 72. To radi nekega po-božnega izročila, da je Marija 72 let preživela na zem-lji. Slednjič se moli še en Očenaš in Zdravamarija po namenu sv. očeta. To je tedaj treba moliti, kdor se hoče udeležiti odpustka.

Rožni venec Marijinega sedmeregga veselja je že sam na sebi lep in privlačen. Saj se vsak dober otrok že po naravi veseli s svojo materjo, tudi dober Mari-

jin otrok. Je pa tudi ta rožni venec bolj zložen za zadobitev odpustkov kot navadnih, še večjih odpustkov. Pri navadnem rožnem vencu je treba njegove posamezne skrivnosti premišljevati, drugače se odpustki ne dobe. Pri serafinskem tega ni treba, da se le kaj svetega premišljuje. Dalje se mora pri navadnem rožnem vencu imeti med molitvijo v to blagoslovljen molek v rokah, pri skupni molitvi vsaj tisti, ki naprej moli. Serafinskega se lahko moli na vsak drugi molek, ali pa na prste. Posebni molek se tedaj ne zahteva. Kdor ga ima, ni treba, da bi bil blagoslovljen. Pri navadnem se po novejših določilih tudi zadobi popolni

vsak vsak dan zmaga, če ima le kaj duha molitve. In tretjeredniki so znani, da radi molijo, kar je gotovo lepa poteza na njih, kljub mnogim slabostim.

Za tretjerednike po družinah, ki so še ohranile lepo krščansko navado, da skupno molijo sv. rožni venec, bi še to omenil, da jim ni treba še enkrat moliti celega serafinskega rožnega venca, če se hočejo udeležiti popolnega odpustka. Lahko molijo z drugimi navadnega in dodenejo še dva Očenaša ter 20 Zdravamarij poleg tistih 2 Zdravamarij in Očenaša po namenu sv. očeta. V tem slučaju morajo imeti že v začetku namen, da hočejo opraviti rožni venec Marijinega

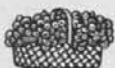
Trgajmo ji rože, pletimo ji vence . . .

odpustek, a samo če se ga moli v cerkvi, pred Najsvejšim, ali izpostavljenim, ali v tabernaklju. Pri serafinskem se dobi popolni odpustek kjerkoli ga kdo moli. Spoved in sv. obhajilo se ne zahtevata, ne pri enem ne pri drugem.

Res, serafinski je za dve skrivnosti daljši, a kaj je to v primeri z drugimi olajšavami in milostimi. Komur se zdi predolg, da bi celega naenkrat zmolil, ga lahko pretrga, celo v sedem delov ga lahko raztrga. Isto je papež Pij X. tudi za navadnega dovolil. Samo da se v 24. urah cel opravi. Tako razdeljenega lahko

sedmeregga veselja in se udeležiti njemu podeljenih odpustkov.

Na ta način tudi tretjeredniki, ki živijo v neprikladnih okoliščinah lahko zajemajo iz bogatega zaklada milosti III. reda. Zato naj gledajo, da ne bodo zamudili lepe prilike. Enkrat, ko bo treba zaostale dolgove plačevati, bodo veseli vsakega nepopolnega, kaj šele popolnega odpustka. Bridko pa bodo takrat obžalovali, če bodo zdaj, ko jim še sijejo dnevi zveličanja, pustili celo reko odpustkov teči mimo sebe, mesto da bi opirali v njej svojo dušo, ki se vsak dan bolj omadežuje in zapraši.

Dom in svet

P. Hugo.

LASKAVO PRIZNANJE.

Ko kardinalski zbor papežu praznike vošči, se ta v svojem odgovoru navadno dotakne kakega perečega vprašanja naših dni, izrazi svoje obžalovanje obsojanja vrednim pojavom, ali zavzame stališče napram razširjajoči se zmoti. Ob voščilu prošlih božičnih praznikov je z žalostjo povdaril, da so voditelji narodov pri svojih konferencah za pomirjenje sveta in rešitev vladajoče krize popolnoma pozabili na Boga, brez katerega je vsaka prava rešitev nemogoča. Izvzel pa je ameriške Zedinjene države. Te da še vedno praznujejo svoj "Zahvalni dan" in ta dan dajo čast Bogu za prejete dobrote. Vsekako laskavo priznanje za Ameriko, ki je bilo z zadoščenjem sprejeto. Če le ta dan premnogi ne mislijo bolj na "turkeyja" kot na Boga.

ŠE ENA PAMETNA GANDHIJEVA.

Za naše božične praznike je pagan Gandhi izrekel sledeče značilne besede: Če hoče človeštvo živeti njega vredno življenje, se mora držati temeljnih načel pravice, usmiljenja in ljubezni, ki jih je pred 2000 leti postavil velik mož, katerega prihod na svet sedaj praznuje ves krščanski svet. Njegova Pridiga na gori je najvzvišenejši moralno-socialni program, ki ga je svet kedaj prejel. Kakor milijoni drugih, sem tudi jaz iz Pridige na gori zajel neizrečeno tolažbo. Ko bi se človeštvo ravnalo po tem Jezusovem nauku, bi ne imeli nikakih vojsk. — Zopet ena zaušnica krščanskemu svetu, ki zameta edino uspešno zdravilo svojega nebeškega zdravnika in hodi okrog novopaganskih padarjev, da mu puščajo kri do izkrvavitve.

POMAGAJ SI SAM IN BOG . . .

Pri zadnjem zasedanju ameriškega kongresa je eden izmed senatorjev izrekel neko samo na sebi bogokletno izjavo. Delal je: "O, dobri Bog, poglej milostno za par trenutkov na Ameriko in nikar se vedno ne oziraj preko morja." Vemo, šla je na račun predsednika Mr. Hooverja, ki bi s svojim moratorijem in drugimi načrti, ki so gotovo blago zamišljeni, Evropo rad rešil iz finančne krize, med tem, ko na milijone njegovih lastnih otrok strada. Stvarno nimamo nič proti izjavi dotičnega senatorja, ki mu Mr. Hooverjeva skrb za Evropo ni všeč. Le zakaj Boga tako nerodno vleči v svetovno politiko. Voditelji narodov naj najprej svoje store. Križ v njih posvetovavne dvorane! Kristusov nauk za podlago svetovne politike, pa bo Bog na vse zopet milostno pogledal, za lase pa ne bo nobenega iz blata vlekel, zakaj mu je pa dal pamet in prosto voljo.

BIL JE NEKI OČE . . .

Recimo, da je bil tak oče. Otroci so mu s svojimi žulji pomagali nagromaditi veliko premoženje. Pa prišli so časi, ko so ti otroci ponujali svoje žuljeve roke, a jih nihče ni hotel vzeti v najem. In stopili so pred očeta, ter mu rekli: "Glej, še bi radi delali in množili tvoje premoženje, samo da bi bile drobne naše. Toda nihče nas ne najame. Daj nam zdaj ti, česar potrebujemo, da nam roke ne omagajo. Saj, brez naših žuljev bi ti ne prišel do tega blagostanja. Imamo pravico do njegovega deleža." Oče jim je pa dejal: "Obrnite se na druge in prosite jih, naj vam pomagajo." Ta pripodoba mi je prišla na misel, ko sem bral, da se

predsednik Mr. Hoover z vsemi štirimi upira podpori nezaposlenih iz splošne državne blagajne in jih pošilja trkat na vrata dobrih ljudi.

DA BI BILI VSI ENO.

Izpred ljubkih jaslic v katerih leži Kralj miru je sv. oče naslovil na ves krščanski svet očetovski poziv, naj bi si ob njih podal roke v spravo. En pastir, ena čreda. Blago prizadevanje. Ni dvoma, da se velikim delom krščanskih čred toži po pravem hlevu Kristusovem, nad katerim tako zvesto čuva njegov namestnik na zemlji — papež. Sledili bi njegovemu pozivu, če bi videli na čelu svoje pastirje. A ti so podobni judovskim voditeljem, ki za kralja v jaslicah na slamci niso imeli smisla. Poklekli so predenj samo priprosti pastirčki, ki so še nosili v svojih srcih pravo podobno obljubljenega Mesije, duhovnega osvoboditelja. Zato bo to vabilo našega vrhovnega pastirja najbrž glas vpijočega v puščavi. Le posamezni se bodo morda še v večjem številu kot doslej trgali od zgubljenih čred in sledili njegovemu glasu. Razne krščanske ločine so le preveč vtonile v morju paganskega nacijonalizma, da bi imele za mednarodno in nadnarodno krščanstvo zadostnega smisla. Morda pridemo do mednarodnega in nadnarodnega katolicizma šele preko razvalin mednarodnega komunizma, po strašno krvavi poti.

OTROCI PRI MATERI

Vsa takozvana latinska Amerika se je pred božičem zbrala pri svoji guadalupski Materi. Vse njene države so položile na njen milostni altar svoje prapore in prisego udanosti. Velikansko morje njenih otrok je valovilo v njen ogrom-

ni dom in iz njega. Umljivo. Kadarku otroku preti kaka nevarnost, išče zavetja pri materi. V njenem naročju se čuti varnega. Gotovo tudi Marija svojih otrok v teh težkih dneh, ko jih zakleti sovražniki nje in njenega Sina na vsak način hočejo odtrgati od nju, ne bo zapustila, ampak bo znova prej ali slej krepko stopila na glavo peklenski kači, ki jih zalezuje. Da bi le zvesto vztrajali v njenem objemu.

THAT'S THE POINT.

"Kralj miru," to je bil predmet o katerem je znani Rev. Gilles za božič govoril na radio. Krepko je povedal zakaj se uresničujejo nad nami svetopisemske besede: Delali so mir in miru ni bilo. "Ni ga bilo in ga ni ker za Kralja miru med nami ni mesta. Narodi kot taki," tako je izvajal govornik, "niso krščanski. Diplomati, ki so na delu, nočejo ničesar vedeti o evangeliju." Pridiga na gori ni bila postavljena še nobeni narodni konstituciji za podlago. Kralji, prezidenti, kongresi, parlamenti, da celo lige in vrhovna razsodišča narodov imajo Galilejca samo na ustnicah. Nočejo ga povabiti, da bi se z njimi vsedel k posvetovavni mizi. Pač zato, ker bi bili ob njegovi navzočnosti tako v zadregi, kakor je bil Herod pred Janezom Krstnikom, tem slokim, neustrašnim spokornikom, ki na moralno propadlem, morivskem dvoru v Jeruzalemu ni nič pomenil. V zadregi bi bili, kakor je bil Pilat pred obličjem nedolžnega, molčečega Nazarejca. Ni bilo prostora za Jezusa v Versailles-u, ni ga bilo v Ženevi. Kratko pa naračnost povedano zanje je Kristus zmrznil." That's the point. Tu je vzrok, da je svet vedno večji Babilon in vedno bolj zakurjeno peklo.

LEP BOŽIČNI OBIČAJ

Na Holandskem je že izdavana lepa božična navada, da se mladina na predvečer sv. Treh kraljev v

procesiji pomika za svitlo zvezdo od hiše do hiše in pobira razne darove. Njih bogato zalogo potem izroči županstvu, da jih razdeli med uboge. Takih in podobnih lepih krščanskih navad pri nas v Ameriki ni, ker ji manjka stare krščanske tradicije. Pa bi bile v teh težkih časih že zgolj s praktičnega stališča potrebne. Nekaj razkošnega izobilja bogatašev bi na ta način prešlo v roke ubogih in jim vsaj za praznike nekoliko omililo njih bedo.

VINCENCIJEVE KONFERENCE.

Vladajoča stiska je dala velik razmah Vincencijevim konferencam. Domala v vsaki župniji, kjer je prej še ni bilo, so jo ustanovili. Povsod ima polne roke dela. Da bi imela tudi tako polne roke jela in odela. V Chicaški nadškofiji je menda dosegla svoj rekord. Kardinal Mundelein je v svoji božični poslanici razodel, da se je po Vincencijevih bratih njegove nadškofije samo v nekaj tednih raztočilo med uboge 10 milijonov dolarjev. Dnevno razdeli 10 tisoč dolarjev med najubožnejše. Osemnajst tisoč družin je navezanih na njih pomoč. A število pomoči potrebnih družin, ki so se obrnile nanje, presega 20 tisoč. Res velikopotezno dobrodelje, a žal še velikopoteznejša beda.

DA NE BO IZGOVORA.

Ker so protestanti raznih sekt glede porodne kontrole po svojih lastnih pastorjih in celo škofih napačno poučeni, je angleški katoliški škof Msg. F. Vaughan odredil, da morajo katoliški duhovniki svoje, ki se s protestanti poročajo, natančno poučiti glede tega. Dokler se to ne zgodi, naj za nikogar ne prosijo dispenze od zadržka mešanega vere. Obema, ženinu in nevesti skupaj morajo v jasnih besedah povedati, da katoliška cerkev obsoja porodno kontrolo kot

nasprotno naravni in božji postavi, ki kot taka ne more biti v nobenem slučaju dovoljena. Živimo v času, ko bi bilo isto treba povedati tudi katoliškemu parom, da ne bo pozneje kakega izgovora.

PAPEŽ V FRANCOSKEM PARLAMENTU.

Najznačilnejša mesta papeževe poslanice o križarski vojski proti brezposelnosti, je francoski poslanik Henrik Merk v parlamentu prebral in apeliral je na zbornico, naj plemenitim besedam ne zamaši ušes, ker so besede očeta, katerega je pri srcu težek položaj milijonov njegovih otrok. Zbornica je spoštljivo poslušala odlomke papeževega apela in jim na koncu živahno aplaudirala. Da bi se jih le enako gentlemensko držala, kakor jih je sprejela.

SAMO VERA NAS BO REŠILA.

Na nekem javnem zborovanju v Londonu je govoril tudi bivši portugalski kralj Manuel. Med drugim je dejal: "Le eno je, kar nas more vzdržati in okrepiti v teh žalostnih in težkih časih. To je vera. Trdna in odločna vera edina nas bo vsposobila, da bomo premagali vse ovire in vse težave. To," je pristavil, "je moje osebno prepričanje in je bilo vedno prepričanje kraljevske dinastije."

ZGLEDNO NAVDUŠENJE ZA MISIJONE.

Irski delavec Matt Thalbot, imenovan "The Saint in Overalls", katerega proces za blaženega je v teku, je imel kot navadni dninar pač skromno plačo. Z njo je dolga leta vzdrževal poleg sebe še svojo mater. Imel je odrpte roke za razne domače dobre namene. Vendar je letno daroval za kitajske misijone 30 funtov šterlingov. Njegova sestra ve povedati, da ji je nekoč zaupal: "Tri misijonarje sem že vzgojil in zdaj vzgajam četrtega."

— Kdor ima za kak blagi namen navdušeno srce, ima tudi njegova roka vedno kaj delati.

SLUTNJA FRANCA FERDINANDA.

Pred božičem l. 1913. je tedanji prestolonaslednik Franc Ferdinand povabil k sebi svojega neča-

katerim dragim osebam. Karel je izročeni ovoj sprejel in zvesto hranil zapečatenega, ne samo do Ferdinandove, ampak tudi do Franc Jožefove smrti. Kajti mislil je, če Ferdinand kot prestolonaslednik ni mogel tistega izpolniti, kar je želel, bi tudi jaz kot tak tega ne mogel. Zato je šele kot cesar odprl ovoj. Našel je v njem dve škatlici.

KATOLIČANI SMO PRE- BOJEČI.

Tako je pred kratkim izjavil bivši Jud in socialist, sedanji navdušeni lajiški apostol Mr. David Goldstein v Bostonu. "Strahopetnost", je dejal dobesedno, to je naš greh. . . Česar mi katoličani potrebujemo je nekaj tistega propa-

—
*Veličastna cerkev
v
Moskvi.*
—

—
*Priča davnin
in
Svete Rusije.*
—

ka nadvojvodo Karla, poznejšega zadnjega avstrijskega cesarja. Izročil mu je nek zapečaten ovoj, z naročilom naj ga zapečatenega spravi in odpre šele po njegovi smrti. Izrazil mu je slutnjo, da on najbrž nikoli ne bo zasedel avstrijskega prestola in mu tedaj ne bo mogoče se kot cesar oddolžiti ne-

V eni je bil red sv. Leopolda, v drugi pa red železne krone. Priloženo pismo mu je povedalo, da je prvi za njegovega učitelja in prijatelja škofa Jožefa pl. Lanyi, drugi pa za zvestega političnega svetovavca George pl. Linder, katerima se hoče po smrti oddolžiti, ker se jima živ ni mogel.

gandističnega duha, ki ga znajo socialisti vdihniti svojim sodrugom. Tega duha katoličani domala popolnoma pogrešamo. Moje upanje, moja molitev in moje delo stremljeva za tem, da bi svoje brate v Kristusu opogumil in jih zbral ven na ceste, križpota in parke, da celo v klanska središča, pričevati

za resnico. Našli bi pripravna ušesa in ugled. On sam dela tako. Pred kratkim se je vrnil iz Texasa, kjer je neustrašeno oznanjal katoliško blagovest, kjer se mu je nudila prilika. Če pa nas eden kako energično in jasno pove, bo pa kmalu dobil od kakega katoliškega poštimovalca pismo, naj nikar ne kali miru.

MODERNA MUČENICA.

S. Marcela, oblatinja Marije Vnebovzete, je zapustila svojo domovino Francijo in šla v misijone, iskat mučeniške krone. Osemnajst let je prebela tam in čakala nanjo, pa je ni pričakala. Ob izbruhu svetovne vojne se je vrnila v domovino. Izročeno ji je bilo vodstvo klinike Dr. Paucheta. Na tej kliniki so se shajali taki, ki so imeli premalo krvi. Pa tudi taki, ki so je imeli preveč. Za denar so jo oddajali drugim. A prvih je bilo navadno več. Kadar je zmanjkalo tistih, ki so jo imeli naprodaj, jo je ponudila S. Marcela. A ne za denar, ampak iz ljubezni do hirajočih pacientov. Pravijo, da je to 42 krat storila in s tem mnogim rešila življenje. Tako se ji je vsaj deloma uresničila njena želja po mučeništvu.

TATIČE OBEŠAJO, TATOVE SPUŠČAJO.

V potrdilo tega starega pregovora naj služi sledeči slučaj: V nekem industrijskem kraju na nemškem Štajerskem je prošlo jesen osem lačnih brezposelnih ponoči zlezlo čez plot ondotnoga župnišča, da se naje zrelih hrušk. Župnik vpoštevajoč težke čase se za napravljeno itak malo škodo, še zmešnil ni. Pač pa je to prišlo žandarmeriji na nos, ki je začela stikati za "tatovi" in jih tudi našla. Mora-

li so na okrožno sodišče, do kamor jih je samo vožnja stala 64 šilingov vsacega. Zraven tega so bili pa še obsojeni vsi skupaj na 91 dni zapore in 8 dni posta s trdim ležiščem. To kljub temu, da je župnik vložil pismeno prošnjo za oprostitev in še svojega kaplana poslal k razpravi, da jih zagovarja. — Tako se godi tatičem, med tem ko je tatov vse polno na svobodi.

ŽALJENI MATERI V ZADOŠČENJE.

V zadnji protiverski vihuri v Španiji, je tudi Marija na nečuten način sramotena. In to ne samo od poulične druhali, ki naravnost kosa z italijansko fakinažo, ampak tudi od drugače izobraženih. Celo v parlamentu so padale take, kakoršnih bi v Španiji ne pričakovali, ampak kvečjemu v Moskvi. Sicer je pa španska revolucionarna masa z ruskimi komunisti v najbližjem sorodstvu. Pobožnemu španskemu narodu je šlo sramotenje njih ljubljene Matere globoko k srcu. Ker si drugače niso vedeli pomagati, so sklicali zadostilni dan za te prostaške, bogokletne izbruhe. V stolnici sv. Izidorja v Madridu se je zbralo na tisoče Marijinih otrok. K zadostilnem sv. obhajilu jih je pristopilo 4000. Na marijanskem kongresu v Monseratu so proslavili tisočletnico tamkajšnjega Marijinega prikazanja. Ob navzočnosti 8000 njenih zvestih otrok je taragonski kardinal opravil posvetilno in zadostilno molitev.

LENIN O KATOLICIZMU.

Napram nekemu katoliškemu duhovniku se je Lenin nekoč takole izrazil o bodočnosti katolicizma: "V teku sto let med civiliziranimi narodi ne bo druge vladavine, kot

boljševizem. Kljub temu je moje mnenje, da bo katoliška hierarhija še živela pod razvalinami tačasne- ga ustroja. Moralna sila katoliške cerkve je v njeni modri ustavi. Kolikor tedaj morem predvideti bo v bodočem stoletju le ena, boljševiška vladavina in le ena vera — katoliška." No pa nam katoličanom ni treba svojih boljših upov staviti na Leninovo izjavo. Habemus firmiorem propheticum sermonem. Imamo drugo boljše zagotovilo; ne ruskega malika Lenina, ampak Boga-človeka, ki je slovesno izjavil: "Ln peklenska vrata je ne bodo premagala!"

VČASIH JE TUDI BOGU PREVEČ.

Prošlo poletje nam je časopisje poročalo o strašni katastrofi v francoskih vodah. Pri mestu Nantesu, že blizu obrežja, se je potopil parnik "sv. Filibert". Malone pol tisoča potnikov je našlo smrt v hladnih valovih. Ti so se zagrnili nad njimi in zopet je bilo vse tiho. Šele mesece pozneje je evropsko katoliško časopisje začelo namigavati na ozadje te katastrofe, kar je pa brezversko časopisje previdno zmolčalo. V Nantesu se je takrat vršila velika evharistična proslava. K njej je bil namenjen tudi imenovani parnik oz. njegovi potniki. Pa ne, da bi dali čast Evharističnemu kralju, ampak da bi ga sramotili. Družba je obstojala iz samih framasonov, komunistov in podobnih elementov. Že na ladji so hoteli prirediti poskusni bogokletni nastop, z raznimi karikaturami in zastavami z bogoskrunskimi napisi Vse je bilo pripravljeno. Pa postalo je še Bogu preveč. Pol ure predno se je imela ta poskusna sramotilna procesija vršiti, je šla vsa ta "izbrana" družba v globino.

Our Youth

Editor: Rev. Edward Gabrenya, O.F.M.

THE PURIFICATION

By Fr. Leonard

*No obligation held Her,
The Jewish law to fill, —
Since purity was with Her,
As God to Her did will.*

*Before the high "sacerdos",
Great was Her sacrifice;
Offer She did her "Eros"
That He for us might rise.*

*She humbleness did show
To meekly there submit —
Herself, — as sinner low,
When 'neath the law commit.*

*The ransom She had given
Like other mothers did;
According to the law had riven,
And He was to Her bid.*

*Great was Her abnegation,
To offer up Her Child;
In Him She saw salvation,
And this made sorrow mild.*

THE PURIFICATION. According to the Jewish law every mother bearing child was obliged to visit the temple to be purified. And here, now, the purest of the pure, the Virgin-Mother, most certainly not bound to submit herself to the letters of the existing prescription, still, without obligation of any kind, example of the deepest humility! By this act of her's visits the temple for the purification. What a example, the Blessed Mother humbled herself to be considered on the same plane as other common mothers. Most wonderful act!

Reflect further. This humility freed, we might say, according to the law, the price of our redemption,

the Divine Child. Her's was now given the grave charge and highest grade to nourish with that maternal love and tenderness which only true mothers can show. But to her this was no easy task. Why? The Blessed Virgin was well cognizant of the realization that she had been chosen to bear and rear the Child who was later to ransom the entire mankind from the weighty thralldom of sin. She was to care and watch over Him with maternal kindness and sweetness, always bearing in mind that her actions are but a preparation for the great sacrifice and expiation on the Cross. What truer heroic sacrifice than that of the most pure Virgin-Mother can we find?

PRESENTATION

By Fr. Leonard

*A little child of six weeks,
With soul all pure intact;
The ransom of the world bespeaks,
Which with evil is impact.*

*Than He enact this sacrifice,
As victim of salvation;
That He alone should humbly rise,
And bring to all redemption.*

*Yes, He, The Lord, Himself does offer,
By spotless Virgin Queen,
To His most heavenly Father,
Who nothing less does deem. —*

*And so this day do we remark,
As one on which the Child,
On His great mission did embark,
To free the world defiled.*

THE PRESENTATION. When the Blessed Virgin Mary wended her way through the streets and ascended the steps of the temple she also bore within her blessed arms, the Infant Jesus. From the first to the last, from His birth till His death upon the

cross, all was nothing else than one long and continuous immolation, a salutary sacrifice of our redemption, a noble expiation for our sins to God the Father. The Infant Child entered the temple but His was for the purpose of offering. His act consisted in this that He

presented Himself to His Heavenly Father as the price of ransom for human mankind which had fallen under the justice of the Almighty. This presentation He performed through the medium of the Blessed Virgin.

Consider well. Here our Saviour offers Himself as an infant to pay the price of penalty with His own

life! Consider again that He could have obtained redemption for us through any small act, or word on His part, but no! God willed otherwise and He conformed to His will. True love! Noble love! Yes, "Greater love than this no man hath; than to lay down his life for his friend!"

HOW ARE SAINTS BEATIFIED AND CANONIZED?

We do not speak here of that process by which Almighty God, in His infinite wisdom and love, chooses certain souls who love Him with all the intensity of their being and pours out upon them the fountains of His grace, purifying them by suffering and beautifying them with all the adornments which His love can bestow. We speak only of that process by which Holy Mother Church declares such a person, after death, to have been a saint of God and worthy of the veneration of the faithful.

Since so many of the sons of St. Francis have been raised to the honors of the altar, and more than a hundred causes of Franciscans are now under consideration by the Sacred Congregation of Rites, it will be interesting to see to what rigorous tests the Church submits them before their sanctity is admitted and their veneration allowed.

Canonization is the most solemn act by which Holy Church can honor one of her children. By it the Sovereign Pontiff definitely and infallibly declares an individual, who died in communion with the Church, to be a Saint and deserving of the veneration of the universal body of the faithful. Beatification is a preliminary step to this solemn act.

The ordinary manner of beatification and canonization is called the way of **non-cultus**. This means that before any discussion of the heroic virtues of the person in question is admitted by Rome, it is proved that no public veneration has been permitted, or if permitted for a time that it has been entirely stopped.

Another manner, the extraordinary way, is called the way of **cultus**, or of the **excepted case**. This is followed for those persons to whom public veneration has been paid from time immemorial. It consists in proving the existence of such veneration. Each individual case must be carefully examined, unless the persons discussed are martyrs who were put to death at the same time and in the same place.

Far back among the Fathers of the Church we read of the first processes of the martyrs. St. Augustine relates how the bishop, in whose diocese the martyr had been put to death, began the investigation by collecting all the documents concerning the case and forwarding them to the primate or metro-

politan. The latter would study the documents, hear the bishop's opinion, and then after due deliberation declare his own opinion as to whether or not the martyr should receive public honors. Of course, in the earliest centuries the veneration of the martyrs as well as the celebration of their festivals were purely local festivals. But soon one church adopted the commemorations of another and thus the festivals of the most distinguished saints came to be celebrated outside their own dioceses. An investigation was required lest the Church give to heretics or schismatics the honors which were due to the saints alone.

After a time there came to be associated with the martyrs certain holy confessors, that is, ascetics or solitary monks whose life was regarded as a continuous martyrdom, as for instance St. Martin of Tours, St. Antony the Great, and St. Simon Stylites.

From the tenth century canonization came to be reserved to the Holy See, although some bishops continued to canonize until the pontificate of Alexander III, 1159-1181. Pope Alexander issued a decree which says, in brief, "Without the permission of the Pope no one may be venerated as a saint." Ever since his time this has been law in the Church. Subsequent ages have but specifically determined the method of procedure.

The distinction of saints to whom public veneration is permitted before their formal beatification and those to whom no public veneration is permitted arises from a decree of Pope Urban VIII, who ruled the Church from 1623 to 1644. He strictly forbade any authorization of public worship to be granted to anyone except those whose veneration had been established from time immemorial or at least a hundred years previous to the publication of his Constitution "The Heavenly Jerusalem" (1634), and with the knowledge and approbation of the Holy See and the local bishop. At the present time, in accordance with this, a positive approbation of the Roman Pontiff may be asked for the cult bestowed upon Servants of God who enjoyed a tolerated veneration after the pontificate of Alexander II, and before 1543, the time determined by the Constitution of Urban VIII. Many causes of saints being examined by the Sacred Congregation

of Rites at the present day are embraced by this ruling, for instance, that of Beatrice of Silva.

In the case of saints whose beatification proceeds after the manner **cultus** or **excepted case**, the local bishop must forward to the Postulator of the Cause the writings of the Servant of God and a statement of his inquiry into the fame of sanctity and virtues, or martyrdom and miracles. This is required in order that the Sacred Congregation will have the answer to the questions: was there in the place a constant and general persuasion and fame of the saintly life of the person in question, or of his martyrdom, and the reason for it; were there any miracles wrought through his intercession; does the veneration still exist, and in what manner does it assert itself. Then an apostolic process is arranged for, Rome orders the final investigation into the virtues or martyrdom, and if the Sovereign Pontiff is satisfied he issues a decree of Beatification.

But the manner of procedure regarding those saints who are not beatified by the way of **cultus** is much more complicated and requires a much longer time before the beatification can be finally declared.

There is first the episcopal process, conducted by the bishop of the diocese in which the holy person died, or in whose diocese the miracles have happened. If the bishop happens to be related to the Servant of God, then he must delegate some one else to conduct the trial.

The person or persons who petition for the opening of the cause of Beatification must address their petition to the Holy See. But before the opening of the cause is permitted, the truth must be established concerning the purity of doctrine of the deceased Servant of God, the fame of his sanctity, his virtues, the miracles he wrought, the fact of martyrdom, the absence of any obstacle to Beatification, and finally that no public worship has been paid to him. For this purpose the Postulator must ask the bishop of the diocese to obtain and examine the writings of the Servant of God, to arrange the formal inquiry into the fame for sanctity, martyrdom, etc., and to inquire concerning the fact that no public veneration has been paid to him. All these things are communicated to the Sacred Congregation, and if, after they have been examined into, the Cardinal Consultors decide that the cause may be formally introduced, a commission for the purpose is appointed. The Servant of God is not yet, however, entitled to be called Venerable.

When fifty years have elapsed from the death of the Holy person the discussion of the heroic character of his virtues may be begun. This investigation seeks to determine whether he has practiced

in an heroic degree the theological virtues and the four cardinal virtues, prudence, justice, temperance, and fortitude. Difficulties are suggested by the Promoter General, and must be answered by the Advocates of the cause. The Holy Father is informed of the results of this investigation, and after a general congregation has been held by the Cardinals of the Sacred Congregation, its prelates, officials, and consultors, if the Holy Father is satisfied that the virtues were practiced in an heroic degree, he commands the Secretary of the Sacred Congregation to issue a decree to that effect. From this time on the Servant of God is entitled to be called Venerable.

Besides, however, the proof of the heroic virtue of the Venerable Servant of God, or of his martyrdom, proof must be had of miracles wrought through his intercession. As a rule two suffice, if testified to by eye-witnesses at both the episcopal and the apostolic investigations. Three are demanded if eye-witnesses are produced at the episcopal investigation only, while four are demanded if only hearsay evidence and documents are presented at both the episcopal and apostolic trials. Since miraculous cures are under discussion, two medical and surgical experts, who have a good name and fame in their profession, must be consulted. The discussion takes place at three distinct congregations, the last of which is a general one held in the presence of the Holy Father. If the miracles are proved, and the consultors and Cardinals agree that the Venerable Servant of God should receive the formal honors of Beatification the Holy Father issues a decree appointing the day for the Beatification.

Before the Canonization of a formally beatified Servant of God two miracles are required in the case of one who was beatified by the process known as non-cultus, and three in the case of one who was beatified by the way of cultus. These miracles are discussed just as before the Beatification, and if the Sacred Congregation reports favorably, the Holy Father issues a decree permitting the formal Canonization of the saint. Of course, it may happen, as in the case of the Little Flower of Jesus, that the extraordinary sanctity and miracles of the Servant of God serve to hurry the processes of Beatification and Canonization. And in the designs of God, who reserves the revelation of His servants' glory for opportune times, either to offset particular vices of humanity or to teach more efficaciously particular virtues, sometimes centuries are permitted to elapse before the Beatification and Canonization take place. Needless to say, God permits, too, that thousands of His holy children, who have practiced virtue in an eminent degree or

who have suffered martyrdom for His Holy Name's sake, never receive the honors of the altar, but remain hidden from the eyes of men awaiting that

day when all the saints will be revealed, the children of the Heavenly Kingdom, the holy company who will enjoy the Beatific Vision forever.

LENT — THE PERIOD OF PENANCE.

By FR. LEONARD

With the advent of Ash-Wednesday the ecclesiastical year terminates its first cycle. The interval of joy divine and the sweet strains of thrones of love has come to an end. From the songs of sweetest praise we turn our thoughts to preparing our inner life to receive the fruits of the Passion of our Redeemer. It is at this time that we are reminded by Holy Mother Church the words of Jesus Christ: "Unless you do penance you shall all like-wise perish." (St. Luke 18, 3)

It is as if the entire Christian world is about to enter a most solemn retreat, — enter into a disposition of penitential reflection of the various gradations of our Saviour's passion. We must in the spirit, therefore, of active penance prepare ourselves for the supernatural graces which Christ, through the act and merits of the Redemption upon the Cross on Good-Friday, shall place within our pure and clean souls on the day of rejoicing, Easter-Sunday.

The Church in Her solemn and imposing ceremonies also prepares for the Resurrection. During the penitential period She employs various symbolic ostentations which She would have us all remark and ever keep alive these days of preparation. The vestments of the priest are all of purple hue, signifying penance; the mellow tones of the organ are hushed to further aid us to remember that we are passing the Lenten season; then, too, the celebrant no longer sings the exultant strains of the Gloria. All which bears the real marks of contrition and entreaty for mercy to the Most High. These symbols bring to our minds the sad and sombre season we are celebrating, — but this is not all. The Church wishes to deeply impress a still more interior sentiment, a more spiritual insight to our moral standing, in fine, She wishes that Her children would live in the spirit of Her surroundings

and reflect in true humility and sincerity upon sin, death, eternity.

"Nothing defiled can enter heaven." So it is with wise movement that this "purple" period has been instituted by the Church. Every living man has much to do penance for; every one has his or her fault to make satisfaction for to the Divine Justice; no one is exempt, for: "Even the just man falls seven times a day!", as the psalmist says. It is with warning advice and salutary admonition, that Holy Mother Church bids Her children to often reflect, especially during the Lenten days, concerning their sins, their final end, how they shall stand before the judgment seat of the Most Severe Judge. She cries to us in the words of the Imitation: "Now is the time to do, . . . now is the proper time to amend thy life!"

But what means are at our use wherewith we might well purge ourselves to receive in fit manner the graces of the Happy Morn? Recall the words: "Unless you do penance you shall all like-wise perish." Yes, penance and prayer. I say active penance! Human nature is disinclined to all mortifications of desires and appetites; to it, all penance is irksome, trying and detesting. Therefore by performing some act of self-denial, be it abstinence from sweets or the like; be it the forbearing of delectable entertainments, all within the sight of God are works of momentous fruit when observed with true and penitent fervor and zeal. And we must not forget prayer. Surely it bears great weight in the eyes of the Redeemer for He Himself has taught us how to pray. Therefore it is that the Church bids each one: "watch ye and pray" for, "now thy labor is profitable, thy groans are heard, thy tears are acceptable, thy sorrow is satisfying and purifieth the soul." (Im. Bk. 1-XXIV)

ST. FRANCIS' LOVE FOR GOD'S CREATURES.

"Who could tell the sweetness which St. Francis enjoyed in contemplating in His creatures the wisdom, power, and goodness of the Creator. Truly, such thoughts often filled him with wondrous and unspeakable joy as he beheld the sun, the moon, the stars, and the firmament. O simple piety! O pious simplicity! Even towards little worms he glowed with exceeding love, because he had read that word concerning the Saviour, 'I am a worm, and no man.' Wherefore he used to pick them up

in the way and put them in a safe place, that they might not be crushed by the feet of passers-by. What shall I say of other lower creatures, when in winter he would provide honey or the best wine for bees, that they might not perish from the cold. And he used to extol, to the glory of the Lord, the efficacy of their works, and the excellence of their skill with such abundant utterances that many times he would pass a day in praise of them and of the other creatures."

GLASOVI od Marije Pomagaj

P. Hugo

V VLOGI ZAMAŠKA.

Komaj je novi Glasnikar Rev. Salezij nastopil, že je odpovedal in zopet mene notri potisnil. Toda ne za stalno, samo za zamašek. Upam, da se bo prihodnjič že zopet sem oglasil. Zdravniki so ugotovili, da je nekaj s Korošci v sorodu, pa ne vsemi, dasi se mu na zunaj ni nič poznalo. Dejali so, da mora kar hitro na operacijo, če noče prav usodnih posledic. Zato mu ni kazalo drugega, kot ubogati, čeprav bi bil najrajše zapel: ajd pa ti na gavge. . . V torek po božiču se je odpravil v znano zdravniško centralo Rochester, Minn. Ko so ga po svoji navadi temeljito preiskali je moral 8. jan. pod nož. Zaenkrat vemo le, da se je operacija dobro posrečila. Upamo, da predno to-le v roke dobite, bo pacient zopet med nami, pomlajen in poživljen, kar mu za novo leto iz srca želimo.

NAŠI PRAZNIKI.

Za nami so. Le sv. Kraljev še čakamo, ko to pišem. No pa ti v Ameriki niso praznik. Menda zato ne, ker tukaj ne poznamo kraljev. Če bi bili prezidenti, bi jih morda praznovali. Sv. večer ni bil, kot smo ga vajeni, bel in škripajoč. Da, sveti dan je bil tako solnčen in primeroma topel, kakor bi bila z veliko nočjo zamenjala. Saj bi Božiču nazadnje bolj pristojalo ime velika noč. Še posebno ko bi nam ne bili pijanci in razni drugi nočni ptiči roparji ukradli polnočnice. Tega jim jaz nikoli ne bom odpustil.

Mi po samostanih imamo sicer še vedno pravico do polnočnice. A samo za domačo družino, pri zaprtih vratih. Smo jo prejšnja leta tudi imeli. Letos smo se ji pa prostovoljno, dasi z veliko žrtvijo odpovedali. To pa radi tega, ker se je naša družina preveč pomnožila, tako, da je bila cerkvena skoraj premajhna. Saj nismo nikogar vabili, še manj kako reklamo-delali. A je poleg nas še dosti drugih, katerim je sv. noč brez polnočnice navadna noč. Ko so zvovali, da jo bomo mi imeli, so prišli, od blizu in daleč. Kaj smo hoteli. Odpreti smo jim morali. Vsa čast jim. Bili so sami taki, ki so prišli iz notranjega nagiba, željni toplega diha sv. noči, ki veje iz jaslic. Toda postava je postava. In ta iz dobro premišljenih razlogov zabranjuje javno in tudi napol javno polnočnico. Če nismo hoteli imeti kakih sitnosti s pristojnimi oblastmi, smo jo morali ukiniti, drugače bi jo znali še nam prepovedati. Kajti kdor kak dani privilegij zlorablja, mu ga po pravici vzamejo.

Toliko v vednost onim, ki morda mislijo, da jim nismo hoteli privoščiti svetonočnega veselja, o katerem so sanjali. Vemo, da so bili mnogi razočarani in še verjeli niso, ko smo jim par nedelj prej oznanjali, naj ne pridejo k polnočnici, ker je ne bo. Cel popoldan in cel sv. večer je pel telefon. Sama popraševanja, če je res ne bo. Mnogim se je na glasu poznalo, da bi bili radi vedeli, zakaj ne. Z vidno žalostjo so jemali na znanje kratek: Ne! Par avtomobilov je pred polnočjo kljub temu privozilo

pred cerkev. Ker so videli, da še tema vlada v njej, so trobili, kakor bi hoteli reči: Pokonci zaspanci, sveta polnoč bo skoraj! Žalostni so odbrzeli, ko so čuli, da ne bo nič.

No, jaz sem kljub temu imel svojo polnočnico in nekdanji svetonočni užitek. Isti privilegij kot mi imajo tudi sestre v svojih maternih hišah. Pa sem se dal pri sestrah udinjati. Moram reči, da je bilo še lepše, kot bi bilo pri nas. V srebrno-jasni mesečni noči, tako tihi, tako skrivnostni sem počasi stopal proti sesternemu domu, da bolj uživam nekdanja pota k polnočnici. Takrat smo bili seveda še mladi. Pot se je vila v hrib v strmo goro, to noč dvakrat sveto. Kot abrahmovič sem se moral pa zadovoljiti z ravno, asfaltirano cesto. V cerkvi je bilo še bolj prazniško kot nekdej. Sestre so s takim okusom okrasile altar, da je Mr. Grdina ki se je tudi slučajno vtihotapil zraven, obžaloval, ker je kamero doma pustil. Pevski zbor samih mladih grl je med peto sv. mašo drobil same božične.

ROMANJE V DOMOVINO.

Da bi bil svetonočni užitek slajši, nas je Mr. Grdina prav na ta dan povabil na romanje v domovino. Sv. večer sam je določil za sestre. Ker imajo one vse polno zaspanega drobiža, ki bi bil drugače težko počakal polnočnice, ali jo pa zaspal, je bil to zanje jako pripraven večer. Posebno še, ker je vmes prikazoval tudi sv. kraje našega odrešenja. Sicer pa ameriška mladina pri nobenem filmu ne zaspi, če bi bila še tako dolga klo-

basa. Na sv. dan zvečer smo pa mi romali po ožji in širši domovini in še v Betlehem in Jeruzalem. Lepe spomine so nam budile te slike. Dosti dragih znanih obrazov smo videli. Seve, mi, ki smo vse to doživljali smo videli še več kot so nam slike kazale. Pri marsikateri bi bili radi malo delj postali in ji dodali okvir.

Naši mladi, katerim je Slovenija in Jugoslavija deveta dežela, kajpada niso imeli tistega užitka. Kadar so videli starokrajski avto, konja in kmetiški voz, ali drugi podeželski prizor, takrat je bil največji halo zanje. Tudi naborniki so jim preganjali spanec, dasi niso slišali njih zahripljenja: Taublih! Škoda, da Mr. Grdina ni imel časa pohiteti v naš planinski raj, v naše divne gore in ujeti njih lepote. Le parkrat nas je popeljal v njih podnožje, k izviru Savice in Bistrice. Pa že ob pogledu te naravne krasote so morali naši Prairie boysi priznati, da glede te Slovenije "bita" Ameriko, vsaj to, kolikor je oni poznajo. Če bo Mr. Grdina še kedaj romal v domovino, naj vzame tako dolg film s seboj, da bi lahko Ameriko in Evropo zvezal in naj jo mahne naravnost v naše planine. Še prekratek mu bo, če bo hotel posneti vso njih lepoto. S takim filmom bo lahko stopil ne samo pred naše mlade, da bodo vedeli zakaj se stari solze ob pesmi: Na planine, na planine! .. stopil bo lahko tudi pred drugo rodno Amerikance in jih nazorneje zainteresiral za lepoto naših krajev, kot Miss Coppeland s svojo sicer lepo knjigo: *The Beautiful Mountains*.

Za starejše je pa kajpada boljše, da je romal po dolinah, snimal cerkve in vasi ter razne domače prizore, na katere je navezanih toliko njih sladkih spominov, ki so nanovo oživeli. Ob branju poročil iz raznih naselbin, koliko užitka so imeli ljudje ob teh slikah, mi je prišlo na misel, da ko bi jaz še kedaj šel v domovino in se vračal, bi prej romal od kraja do kraja, od

cerkve do cerkve, od božje poti do božje poti. Še na pokopališčih, okrog cerkva bi nastavil kamero, da vjamem ta ali oni grob, kjer počiva oče ali mamica takega Amerikanca. Prisluškoval bi kaj mi pripovedujejo romarske in druge cerkvice, kaj vedo povedati grobovi okrog njih iz prešlih dni. Vse bi si zabeležil. Potem bi pa tukaj hodil od naselbine do naselbine, ne z bežnim molčečim filmom, ampak s skioptikom, ki bi ga pretvoril v govoreči film. Mislim, da bi versko in narodno bolje opravil, kot s kakimi misijoni in narodnimi proslavami. A dobre misli često pridejo, ko je že prepozno.

PADAJO, PADAJO HRASTI. . .

Zima je sezona za "holcarje". Tudi na naši farmi padajo hrasti. Strelam, ki so butale vanje so se desetletja upirali in kljubovali. Pred sekiro omahujejo in padajo. Pa ne mislite, da vam hočemo ukrasti vso senco v katero se bližnji v poletni vročini tako radi zatekate. Tiste boste še vse našli, ko jim spomlad zopet da zeleno obleko. Še za obilnejši naraščaj hočemo poskrbeti. Le oni vrhu srednjega hriba so obsojeni na smrt, ki so jo deloma že prestali. Naši domači in okoliški mladi, katerim bo menda še v nebesih dolg čas, če ne bo baseballa, hočejo imeti svoje igrišče. Prvotno so si ga izbrali pod cesto. A se je kmalu izkazalo kot nepripravno. So preveč kamenita tla. Tu in tam preži iz zasede tudi kak špičast kamen, da preizkusi kako trdo glavo ima kdo.

Zato so nam izvedenci svetovali naj vrh srednjega hriba v to priredimo. Lepa ravan bo, ko se hrasti umaknejo. A ker je malo vbočena in radi tega močvirna, bo dalo dokaj dela, predno bo lepo zravnan in osušena. Za prihodnjo sezono gotovo še ne bo nič. Imamo tudi preveč železa naenkrat v ognju. Treba prej urediti romarski hrib, nato pride šele športni na vrsto. Da ne bo ostalo samo pri začetku,

za to bodo že mladi skrbeli. Seve šele kadar bodo knjige za cela dva meseca na počitnice poslali. Mi stari bomo bolj tam okrog pokopališča hodili in k groti romali, da nam bo enkrat počitek slajši.

SREČNO NOVO LETO.

Zopet smo si je voščili, kakor že neštetokrat. Pa nas bo zopet razočaralo, kakor doslej še vsako. Težko čakamo novega leta. Mnogi hočejo biti tik pri njegovem rojstvu sredi Silvestrove noči, da bi se prvi intabulirali na njegovo srečo. Pa navadno mu prav ti, ki so ga najtežje čakali, na smrtni postelji sledečo Silvestrovo noč, najbolj vest izprašujejo in mu žele skorajšnji konec. Preveč jih je razočaralo v upih, ki so jih stavili vanje. Pa bi bilo bolje, da bi sebi izprašali vest, mesto njemu. Kar je A. Heilmann dejal o življenju sploh, velja tudi o njegovih posameznih letih. "Razočaranje doživimo le takrat," pravi on, "kadar smo bili preveč očarani." To je takrat, če smo se udali zmotnemu, neopravičenemu, pretiranemu upanju. Vsako novo leto nas tako očara. Ob vsakem pozabimo, da smo otroci večnosti, ne časa, otroci solzne doline ne raja. Z domišljijo otrok pred Miklavžem ali Santa, si slikamo vse mogoče dobre, ki nam jih bo novo leto prineslo. Tako očarani od novega leta, ni čuda da smo od starega prav tako razočarani.

Ne bodimo otroci, ki zidajo zlate gradove v oblake in delajo mavrične balončke iz žajfnice. Sreča ali nesreča vsakega novega leta ni v njegovem tajinstvenem naročju, ampak v našem. Vsako leto je lahko srečno, če znamo in hočemo. Seveda moramo imeti najprej pravi pojem o sreči in z lučjo tega pojma romati z njim od zibelke do groba. Prava sreča ni v tem, da je človek vedno zdrav in ima vsega zadosti, kar telo potrebuje. In okoli tega se navadno sučejo vse noveletna voščila. Ko bi bila v tem vsa sreča,

bi morali biti tisti, ki so s tem dobro založeni, povsem zadovoljni in srečni. V resnici pa so mnogi teh do obupa nesrečni in do vrha siti življenja. Nasprotno pa so nam znani taki, ki so v vsakovrstnem trpljenju že tu našli svoja nebesa, katerih kar niso bili voljni zapustiti. Ne umreti, ampak trpeti.

Kdor tako pojmuje čas, kot so ga ti, v luči večnosti, temu je vsak

njegov trenutek zlat in solnčen, ožarjen od večne zarje. Zanje je vsako leto srečno, najbolj še tista, ki so bila polna mire trpljenja. Njih trenutki jim niso samo zlato, kot je vsak trenutek časa, ampak čisto, v ognju preizkušeno zlato. Vsaj malo, če že ne tako visoke modrosti življenja, bi vsakemu želel na pragu leta, pa ne bo tako

razočaran nad njim, kakor je bil nad njegovimi predniki. Ob njegovi smrti postelji ne bo stal suhih oči, ampak solznih, kot sin ob smrti postelji svojega očeta, ki ga je morda često namazal z brezovim oljem, a mu je kot pošten človek zdaj hvaležen za to. S takim edino pravim pojmom o sreči tedaj v novo leto, pa ne bo ostalo samo pri voščilu — srečno novo leto!

Zahvale, darovi in drugo.

ZAHVALE.

Zahvaljujem se Materi božji na Brezjah, Sveti Tereziji za uslišano prošnjo. Zelo hudo sem bila bolna, toda s pomočjo božjo sem okrevala in danes že lahko vršim svoje vsakdanje dolžnosti. — *Mrs. Anzele, Chicago.*

Najlepša zahvala Mariji Pomocnici, njenemu ženinu sv. Jožefu in našemu škofu Baraga za uslišane prošnje in zadobljene milosti. — *Mary Hiti, Chicago, Ill.*

Javno se moram zahvaliti Mariji Pomagaj in Križanemu za uslišano prošnjo. — *Anton Šircelj.*

Zahvaljujem se javno našemu apostolu Baragi za dobrote, ki so mi bile po njegovi priprošnji dodeljene po Bogu. — *Alojzija Martinčič.*

Čas je že, da spolnim obljubo, ki sem jo napravila že pred dolgi leti. Tem potom se Bogu zahvalim za milosti, ki mi jih je dodelil. — *J. Cvar.*

Zahvaljujem se Mariji Pomagaj za pomoč pri težki operaciji moje hčerke. — *Mrs. Mihelich, Butte, Mont.*

Za sv. maše so darovali:

A. Zidar \$2, M. Grum \$1, I. Kirn \$10, F. Macek \$2, M. Pavlesic \$1.50, M. Spehar \$1, F. Lavrich \$2, E. Markovich \$1, T. Bartal \$1, Mrs. Brajković \$2, T. Bequette \$2, J. Krajeski \$1, F. Kokel \$1, F. Zupancic \$1, T. Habjan \$2, M. Bluth \$1, A. Slobodnik \$2, M. Barle \$2, K. Hladnik \$10, M. Prasnkar \$1, J. Setina \$1, A. Collins \$1, A. Skender \$1, A. Banks \$2, M. Kuretic \$1, J. Kubel \$2, T. Bartal \$1, M. Ulasich \$1.50, J. Sedmak \$2, M. Petric \$2, M. Žerovnik \$1, C. Verna \$2, M. Luznar \$10, U. R. \$2, M. Lauric \$3, I. Hočevvar \$1, Mr. Gregorich \$1.

Za Ave Maria so dali:

M. Pavlesic \$1.50, G. Nemanic \$1, M. Bluth \$1, M. Kolarich \$2, A. Kudales \$1.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

F. Tushar \$1, T. Fabec \$5, H. Gainer \$1, M. Luznar \$10, M. Prašnikar \$1, S. Startz \$10, E. Savnik \$10, J. Pozel \$1.

Za lučke so poslali:

L. Bambich 10c, M. Luznar \$1, M. Bluth \$1, M. Tomec 50c, J. Kastelic 25c, M. Kuretic \$2, A. Banks 50c, A. Skender \$1.50, J. Mihelcic \$2, M. Barle \$5, M. Bendey 50c, E. Savnik \$1.

Za kruh sv. Antona so dali:

M. Bluth \$1, F. Tushar 25c, J. Filipcic \$1.00, J. Kastelic \$1.

Baragov sklad:

M. Bluth \$1.

Za lursko votlino so darovali:

M. Bluth \$1, F. Wacak \$5.

Dar za samostan:

Dr. Trinko \$3, Mr. in Mrs. Bogolin \$5, Mr. in Mrs. Fraus \$5, Anton Grdina \$25, C. Bregantic \$3, Mrs. Rudman \$5.

Nasi zastopniki.

Potovalni zastopnik:

FR. ANTONIN ŠEGA, OFM.

CALIFORNIA

San Francisco. — Katie Cesar, Jakob Lovsin, 476 Kansas St.

CANADA

Toronto. — Mr. Joe Berkopec, 114 Seton St.

CONNECTICUT

Bridgeport. — Jury Ferencak, 299 Bostwick Ave.; Rev. M. Golob, 450 Pine St.

COLORADO

Leadville. — Mrs. Josephine Bradac, 513 W. Elm St.; Rev. J. Trunk, St. Joseph's Church.

Canon City. — Mrs. Anna Susman, 845 So. 5th St.

Crested Butte. — Mrs. Martin Tezak, Box 233.

Denver. — Geo. Pavlakovec, 4459 Pearl St.

Pueblo. — Mrs. Josephine Meglen, 514 Moffat St.

Salida. — J. Glivar, Rt. 1, Box 83.

ILLINOIS

Aurora. — Josephine Vesel, 143 Henkes Ave.

Elmhurst. — Karolina Milost, 248 Addison Ave.

Chicago. — Franciscan Fathers, 1852 W. 22nd Place; Mrs. Mary Kobal, 1901 W. 22nd St.

Depue. — J. Benkshe, Box 412.

Joliet. — Marko Bluth, 512 N. Broadway St.; Mr. J. F. Muhic, 506 Summit St.; Mrs. Mary Kostelic, 823 Main Ave., Rockdale P. O.

North Chicago. — Mr. Joseph Drasler, 66 — 10th St.

Ottawa. — Mr. Joe Modic, 823 Walnut St.

Bradley. — Mrs. Rosie Smole, Box 314.

La Salle. — Franciscan Fathers, 542 Crosat St.; Mr. Anton Strukelj, 1240 — 3rd St.

So. Chicago. — Franciscan Fathers, 9546 Ewing Ave.

INDIANA

Elkhart. — Mrs. Mary Oblak, R. F. D. No. 5, Box 50.

Indianapolis. — Mr. Frank Urajnar, 743 Holmes Ave.

KANSAS

Franklin. — Mr. John Dobravec, Box 40.

Frontenac. — Mr. Jos Zorc, Box 295.

Kansas City. — Mr. Peter Majerle, 415 N. 5th St.

MICHIGAN

Ahmeek. — Mrs. J. Hribljan, Box 104.

Calumet. — Joseph Sustarsich, 2410 B St.

Detroit. — Franciscan Fathers, 386 Geneva Ave., Highland Park; Mrs. Frances Plautz, 16530 Joslyn, Highland Park.

Iron Mountain. — Mrs. Kath. Hebein, 515 Quinnesses St.

MINNESOTA

Aurora. — Mrs. E. Smolich, Box 252.

Biwabik. — Mr. Frank Globokar.

Chisholm. — Mr. John Sterle, 717 — 4th Ave. So.

Ely. — Mr. John Otrin, Box 322; Mr. Joseph Peshel, Box 165.

Eveleth. — Mrs. Johana Kostelic, 809 Ave A; Mrs. Antonia Nemgar, 117 Jones St.

Gilbert. — Mrs. A. Pregled, Box 381; Mr. Frank Ular, Box 574.

Greaney. — B. Globocnik.

McKinley. — Mrs. A. Hegler, Box 145.

Mountain Iron. — Mrs. Lucija Krall, Box 303.

New Duluth. — Mr. Mike Spehar, 404 W. 97th Ave.

Rice. — Rev. John Trobec, R. 2.

P. O. Redore. — Mrs. A. Mlakar.

P. O. Sartel. — Mr. John Burgstaler.

Soudan. — Mrs. Frances Loushin, Box 1230.

Virginia. — Angela Schneller, 116 10th St. So.

MISSOURI

St. Louis. — Mr. John Mihelcic, 3918 Oregon St.

NEBRASKA

Omaha. — Mrs. A. Petrasich, 1711 Madison St.

NEW YORK

Little Falls. — Agnes Mlinar, 2 Court St.

New York City. — Rev. Hyacinth Podgorsek, OFM., 62 St. Marks Pl.

Worcester. — Mary Skerl, R. D. 2.

OHIO

Bedford. — Mr. Frank Stavec, 5086 Stanley Ave.

Bridgeport. — Mr. Ldwig Hoge, R. F. D. No. 1, Box 29.

Conneaut. — Angela Berus P. O. Box 384.

Cleveland. — Mr. Joseph Grdina, 6121 St. Clair Ave.; M. Kogovsek, 15606 Holmes Avenue; Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St.; Mr. Jakob Resnik, 3599 E. 81st St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.

Euclid. — Mrs. Frank Pink, 904 E. 223rd St.

Lorain. — Miss Mamie Perusek, 1860 E. 30th St.

Petersburg. — Mrs. M. Ohlin.

OREGON

West Linn. — Mary Plantan, P. O. Box 287.

PENNSYLVANIA

Ambridge. — Mrs. Jennie Svegel, 325 Maplewood Ave.

Beadling. — Mr. Nikolaj Simonich Box 92.

Bethlehem. — Jerry Koprivsek, 430 E. 5th St.; Rev. E. Horvath.

Bridgeville. — Mrs. Elizabeth Grdishar, 730 Maple St.

Duryea. — Mrs. Pirnat, 453 So. Sort Ave.; Mrs. Amalia Swek, 617 New St.

Farrell. — Mrs. Ana Lumpert, Box 130.

Forest City. — Mary Grum, Box 40.

Homer City. — Mrs. Mary Goričan, R. F. D. 2, Box 93.

Houston. — Mr. Mike Tomsic, Box 217.

Imperial. — Mr. Paul Jamnik, Box 326.

Johnstown. — Franciscan Fathers, Box 481 Deekey Ave.; Mr. Andrew Tomec, Stutzman St., Box 26½.

Moon Run. — Mr. Jacob Drasler, Box 242.

N. Braddock. — Mr. Joseph Lesjak, 1627 Ridge Ave.

Olyphant. — Miss Mary Zore, Box 476.

Pittsburgh. — John Golobich, 5730 Buttler St.; Mr. John Skoff, 19 Ganster St.

P. O. Presto. — Mr. John Krek, Box 67.

Steelton. — Anton Malesich, Box 30.

So. Burgettstown. — Mrs. J. Pintar, 17 So. Linn Ave.

St. Mary's. — Mrs. Mary Aufderklam, 620 Maurus St.

Vandling. — J. Panzer, 729 Main St.

WASHINGTON

Cumberland. — Mary Sinkovec, Box 4.

Enumclaw. — John Polajnar, Box 103.

Valley. — Mary Swan, Box 73.

WISCONSIN

Kenosha. — Mary Vidmar, 1000 — 45th St.

Milwaukee. — Lucija Gregorcic, 700 So. 2nd St.

Sheboygan. — Jakob Prestor, 1116 Alabama; Mrs. Marie Prislant, 1034 Dillingham Ave.; John Udovich, 1135 Dill.

Willard. — Mr. Frank Perovsek, Box 10.

WEST VIRGINIA

Thomas. — Mr. John Lahajnar, Box 215.

WYOMING

Kemmerer. — Mrs. E. Motosh, Box 764.

Rock Springs. — Mrs. Ursula Ivsek, 739 Conn. Ave.

Naše sestre na gričku "Asizij"

Bela zima tudi nam farmarkam prizanaša letos kakor vsem drugim. Že dolgo ni bila tako mila kakor je letos. Tukaj na farmi še vse huje občutimo mraz kakor po mestih — letos ni prehudo. Če bi ne bilo zapadlo vsaj nekaj snega, bi skoraj ne vedeli, da zima še kima po svetu. Najbrže bo lepi dan prikimala in toliko huje brila po naši planoti.

24. januarija smo praznovala godovno ene naših ljubljenih sestra. Ob tej priliki so se zopet naše gojenke postavile. Priredile so lepo igro. Tudi topot so se igravke vrlo postavile. Za štirimi stenami smo se ob navzočnosti nekaterih gostov iz bližnje sosesčine ponorčevale z Adamovim potomstvom. Pravijo, da smo samo Evine hčere zgovorne in da je treba ženskim ustam ključavnice, v nedeljo 24. jan. pa so nam na odru pokazali, da so tudi moški jezični in bi jim bilo treba škarij. Kar škoda, da niste videli, smeha je bilo na košare. Lepi so bili tudi rajalni plesi in povorke. Drugokrat se nadejamo tudi Tebe, bravec Ave Marije. Zakaj ne prideš nič okoli.

Tačas smo še posebno vesele, pa tudi posebno pridne, ker se nahaja v naši sredi vrhovna predstojnica Č. M. Angelina Križanič. Kljub visoki starosti se je v ljubezni svoji zopet namenila v Ameriko, da obišče vse naše postojanke in nam pove besedo tolažbe in bodrila za težko delo. Častita Mati se med nami zelo dobro počutijo, tako dobro, da še domotožja nimajo po lepem Mariboru. Samo zdravja jim želimo, da bi še dolgo, čvrsto in trdno vodili našo kongregacijo.

SLAVA PRAVE IN POŠTENE ŽENE.

(Nadaljevanje z stran 45.)

Preskusi in spozna, da ji gre delo spod rok; še ponoči ne ugasne njena svetiljka.

Loti se tudi težjega dela in njeni prsti se dotikajo vretena.

Svojo dlan odpira ubožcu in k revežu steguje roke.

Ne boji se snežnega mraza za svojo hišo; zakaj vsa družina ima dvojno oblačilo.

Pripravlja si odeje; tenčica in škrlat sta njeno oblačilo.

Še njenega moža spoštujejo radi nje, kadar pride k mestnim vratom med starešine ljudstva.

Izdeluje in prodaja tenko platno in Kananeju daje pasove.

Žalostne smo tudi me v tem času kakor je žalosten ves svet. Radi težkih časov se nam naše lepe sanje o lepem novem domu kar ne morejo uresničiti. Potrpeti bo treba in čakati, kdaj bo zopet solnce v lepši zarji zasijalo in tudi nam pripeljalo boljših dni. Vsi sloji, vsi stanovi, države in družine so prizadete, tudi s tako koprnečim srcem pričakovale, da nam bo venas je potipala roka depresije. Pa ravno, ko smo že dar na Asiškem gričku vstal kolegij. Prvi slovenski kolegij, ki bi bil lahko ponosen nanj ves naš narod. Najbolj ponosne pa bi bile me. Zaenkrat bo treba s slepcem vzdihniti: počakajmo in videli bomo . . . K Bogu molimo, naj odvrne to šibo od sveta in zopet odpre obljubljeno deželo boljših časov, dela in zaslužka.

Kakor nekaj slišimo, bomo imele v februariju, menda 15. domači praznik, ko bo sprejetih deset postulantinj.

Obenem se z mrzlično paro pripravljamo na veliki dan v mesecu majniku, ko bomo na slovesen način blagoslovili lurško groto. Naše umetnice so že skoraj končale vse delo, sedaj samo še čakamo, da umetnica pomlad udihne življenja v lepe grede in v ves vrtiček krog kapele, tako bo vsa slika v okvirju, ki ga bo izdelala božja roka. To bo dan veselja za vse, za nas domače in za naše dobrotnike od blizu in daleč. Že danes Vas opozarjamo, "zamarkajte" si dan v mesecu majniku kot dan, ko bote prihiteli k nam na Ašiški griček in z nami vred proslavili majniški dan.

Moč in lepota sta njena obleka in na stara leta se bo smejala.

Svoja usta odpira modrosti in govori mirno in prijazno.

Pregleduje poti okrog svoje hiše in ne je nezaslužena kruha.

Njeni otroci se vzdignejo in jo blagrujejo nad vse; tudi njen mož jo hvali.

Mnogo hčera si je nabralo bogastva, ti pa si prekosila vse.

Goljufiva je prazna lepota; slavljenja bo ona žena, ki se boji Gospoda.

Dajte ji hvalo zavoljo truda in sadu njenih rok in pri vratih naj jo hvalijo njena dela. Njena dela naj se očitno proslave.

A Plea from the Mother of God.

Our Blessed Mother, through the means of the Young Ladies Sodality of the Blessed Virgin Mary, sends out a plea to every young lady, to become a child of Mary, by joining the Young Ladies Sodality of the parish. Mary, our heavenly Mother, is the Model for young girls. How necessary is a model and guide to our young girls, who are beset on all sides by tempta-

tions and pitfalls. The Young Ladies Sodality has been established to increase devotion to our heavenly Queen and to be a safe-guard for our Catholic young girls. So each young lady, avail yourself of the many spiritual advantages enjoyed by the members of this Sodality. Place yourself under the powerful protection of our heavenly Queen and Mother. JOIN NOW.

Join the Holy Name Society.

Every young man of St. Stephen's Parish should be a member of the Holy Name Society, a branch of which is established in every parish. Join this Catholic organization, learn how to honor and reverence the sweet Name of Jesus and thus counteract the all

too prevalent profanity of our age. Your membership in this Society also provides you with an insurance of many spiritual blessings. The fee required is very small, so that each young man can become a member without any financial sacrifice. JOIN NOW.

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

Glavni izvrševalni odbor:

Predsednica: MRS. MARIE PRISLAND,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Tajnica: MRS. JOSEPHINE RAČIČ,
2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Blagajničarka: MRS. ANNA MOTZ,
9630 Ave. L., So. Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

Naselbine, ki še nimate podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

Organizacija izdaja svoje lastno glasilo

"ZARJA",

ki je prvi in edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazina in prinaša le to, kar je v korist in izobrazbo žen in deklet. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini, za nečlanice pa stane \$2.00 letno. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov:

"ZARJA", 2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Kaj je novega pri Amerikanskem Slovincu

V dnevniku

"Amerikanskem Slovincu"!

prične v par tednih izhajati zanimiv roman

SIVČE V VRAŽEK

Ta roman je preveden iz ruščine in se vleče vse skozi dobo ruske revolucije. Roman jasno prikazuje življenje in trpljenje ruskega naroda. Zanimivo je, kako so prišli na oblast boljševiki. Ta roman vam to jasno obrazloži. Roman vam dalje prikazuje sodno postopanje boljševikov, ki je polno napetosti in raznih dogodkov. Je to roman, ki je vzbudil pri vseh narodih veliko izredno zanimanje.

Ako hočete ta roman čitati od kraja si zasigurajte redno prejemanje "Am. Slovence" s tem, da ako ste že naročnik, naročnino obnovite še zanaprej, ako pa list ne prejimate, si ga gotovo naročite takoj, da tega zanimivega romana ne zgrešite.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, -:- Chicago, Ill.

JAVNE ZAHVALE

Moram Vam priznati, da je Vaša Alpen Tinktura v resnici najbolj uspešna. Odkar ji rabim, so mi prenehali lasje izpadati. Sedaj mi rastejo zopet lepi in gosti.—S. Markotich, 129 Lingar Rd., Sidney, N. S., Can.

Vašo Bruslin Tinkturo zoper sive lase sem rabila z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležna.—Frances Polish, Chicago, Ill.

Od Vaše Broslin Tinkture zoper sive lase so mi postali lasje popolnoma taki, kakor sem jih imel v mladosti. Zato Vam ostajam hvaležen.—Simon Zubar, P. O. Box 310, Kirkland Lake, Ont., Canada.

Moram pripoznati, da je Vaš Fluid zoper revmatizem v resnici najboljši na svetu. Moj prijatelj je ležal tri mesece v postelji. Ko je pa rabil Vaš Fluid, je v osmih dneh popolnoma ozdravel. Blagovolite tudi meni poslati eno steklenico Vašega hvalevrednega Fluida. Najlepše se Vam že vnaprej zahvaljujem.—Joseph Jenich, 283 Droiullard Rd., Ford City, Ont., Canada.

Pripoznavam, da je Vaša Elsa žauba zoper rane in srbečo kožo najboljšo zdravilo. Ostajam Vam vedno hvaležen.—D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa.

Že več let je minulo, odkar sem rabil Vaše zdravilo zoper kurje oči in bradavice, katere sem v par dneh popolnoma odpravil, za kar sem Vam prav hvaležen. Blagovolite mi poslati cenik, da naročim še druga zdravila.—John Grabjan, 3307 St., St. Louis, Mo.

Imam na tisoče zahvalnih pisem tudi od drugih zdravil. Vsakemu dam \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

Pišite takoj po cenik. Pošljem Vam ga zastonj.
JAKOB WAHCIC, 1436 E. 95th ST., CLEVELAND, O.

GEORGE THOMAS

1615 Lake Avenue -:- Pueblo, Colo.

FINE TAILORING and JEWELRY

Phone 4616

*Potujem z zlatnino in krojaško trgovino.
po Zapadnih državah.*

Priporočim se slovenskemu občinstvu po Coloradi, Wyoming, Utah, Montana, California, Arizona in New Mexico.

JOSEPH PERKO

2101 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL

1727-31 West 21st Street, Chicago, Ill.

Potem, ko ste temeljito

prevdarili vse okoliščine, morate priti do zaključka, da so vaši novci najbolj varno naloženi v

**Kaspar American
State Bank**

1900 Blue Island Avenue,

Chicago, Ill.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pri nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja. Glavno prodajalno imamo na 6019 St. Clair, podružnica pa je na 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

HENDERSON 2088